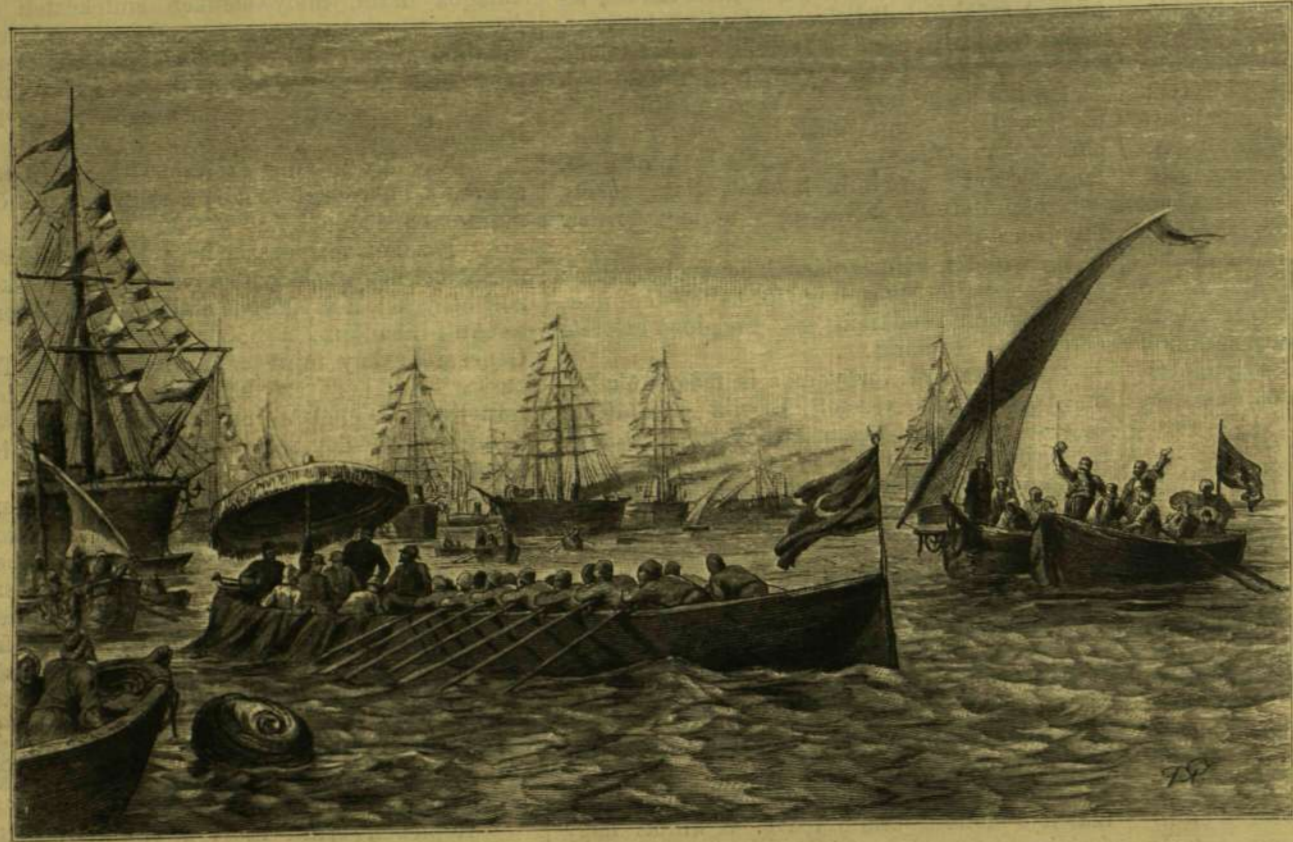

RUDOLF TRÓNÖRÖKÖS KELETI UTAZÁSÁBÓL.

MEGÉRKEZÉS ALEXANDRIÁBA.

VADÁSZAT EGY PÁLMALENYEN KENEH MELLETT.

DOLGOZÓ FELLÁH-K.

A HELIOPOLISZI OBELISZK.

BETLEHEMI NŐK.

SAKÁL-VADÁSZAT.

EGYIPTOMI KOLDUSOK.

ALTATÓ.

Álom, álom, édes álom!
Subanj végig szempillámon,
S ráterítve csoda-fátylad,
Tedd nyugodtá éjszakámat.

Vessétek meg már az ágyat!
Árva szívem holtra bágad,
Hadd öleljen jó barátom,
A szelid, a csöndes álom.

A nap zaja, sulya, gondja
Pihenésem elrabolja.
Álom, álom, édes álom,
Érkezésed mindig áldom!

Te borits be fátlyóddal,
Te kábíts el máknyóddal.
Szerlemről légyen áldom,
S rólad, eltűnt ifjuságom.

Te czirógass karjaidban,
S fődj be légyan holtomiglan
Ama hosszú, ama másik
Álomtalan éjszakáig.

Álom, álom, édes álom!
Szemem' ime már lezárom.
Áldva légyen érkezéled,
Éltem áldom, álmodom élet.

REVICZKY GYULA.

A MIKULÁS.

Örömnapijok van a gyermekeknek, mikor jön a Mikulás. Hetek óta azzal csitítják, azzal biztatják, azzal fenyegetik őket. Pedig csak előhirdetője nagyobb örömeknek. Karácsony-este érkezik meg az angyal, a Jézuska vagy a székelek aranyos csikója. De az angyal felállítja az aranyos karácsony-fát, megrakja narancssal, piros almával, fényes díval, szentjános-kenyérrel, cukoralakokkal; meggyújtja a sok színes gyertyát; a fa alá rakja tarka játékait; jelt ad büvös pipájával, hogy szabad a bemenet: s el-tünik. Őt magát a gyermekek soha sem látják. Csak a képeskönyvekből ismerik jószágos arczát, patyolat ruháját, fehér szárnyait.

Azonban a Mikulás, az angyal (Jézuska) eme követe személyesen megjelenik szent Miklós estéjén. Durva darócokpönyөг feditéstét, nagy kucsma tornyosul fején s mélyen lenyulik torzonborz szakállá. Bal karján kosár van díval, almával, süteménnyel, cukorral tele; néha-néha játékdarab is megakad benne. Jobbjában vesszőt suhogtat. Reménnyel és félelemmel áll előtte a gyermekesereg. Megimádkoztatja őket, apró versikeket mondhat fel velök. Engedelmesgre, jó magaviséltre buzdítván őket, a jókat megajándékozta tele kosarából, a rosszakon végig suhogtatja nyírág-vesszőjét. Mellékezen legyen mondvá, bár általában a háziak valamelyike szokta játszani a Mikulást, nehő szegényebb emberek a koldulást, háziról-házra járva kosarikkal.

E szokás eredetét a szent hagyományok így magyarázzák: Lycia tartomány Patara nevű városában élt egy nemes ember, ki nagy szegénységre jutván, nyomorában azon istentelen gondolatra vetemedett, hogy anyagi sorsa enyhítése végett lényai érenyét üzlettárgyá teszi s a bűnök fertője lesz a forrás, melyből maga és hozzátartozói számára a szükséges táplálékot megszerzi. Mielőtt e bűnös tervet végrehajthatta volna, tudomására jutott az egy jámbor keresztény papnak, ki mindenek utját óhajtván állani, éjnek idején a szegény nemes ember lakásához ment s a félig nyitott ablakon egy erszény aranyat dobott be. A szegény ember ily módon szép összeg pénzhez jutván, egyelőre felhagyott bűnös terve kivételével s a pénzéből legidősebb leányát kiházasította.

A jámbor pap látván, hogy adományával czelt ért, szintén éjnek idején, a második leány kiházasítására is dobott be az ablakon egy arannyal telt erszényt. Hasonlóképen cselekedett harmadszor is. A szegény ember ismerni vágyván jölteívőjét, midőn a harmadik bedobott erszényt észrevette, felugrott ágyából s kirohant, futott a jölteívő után. Ezt csakugyan utol érte, lábaihoz borult s hálás szívvel köszönetet

mondott a kegyes jölteívőnek, mely őket nemcsak az inségből kiragadta, hanem a tervbe vett bűn elkövetésétől visszatartván, lelkeket is megmentette a kárhozattól. E jámbor pap szent Miklós volt. (Megh. 327 decz. 6-án.) Innét van sokfelé szokásban a keresztény családoknál, hogy szent Miklós napján a szülők gyermekeiket külön/éle ajándékokkal, mint sz. Miklós adományával, meglepni szeretik. Innét van, hogy az ártatlan gyermekek oly kíváncsi örömmel várják e napot, tudni óhajtván: mivel ajándékozta meg őket szent Miklós?*

Azonban egy kis körültekintéssel könnyen meggyőződhetünk, hogy e szokásnak sokkal ré-gibb alapja van s ős pogány vallási maradvány. Nálunk is országzszerter divatban van. De úgy tetszik, hogy a magyaroknál kevésbé, a reformátusoknál pedig éppen nincs meg. Annál szokásosabb a szlavoknál és németeknél. Az egész szokás a pogány évszaki ünnepekre vezethető vissza. E tájban esett a téli napfordulati ünnep, melynek emlékei a karácsonyi szokásokban maradtak fenn leginkább, de maradt belőlök Miklós és Lucza napra, sőt karácsony utánra is. Ott van például Szilveszter-este, a németek Zwölfnächte-je vagy Dreizehnächte-je.

A szlavoknál Svantvit, az áldáshozzó napisten járt körül adományával. Oriási szobrán is, mely Rügen szigetén állott, baljában ijját tart, jobbában a bőség saruját.

A német mondákban leginkább kitűnik az ajándékozás és fenytetés összeköttetése. Ez idő-tájt barangoltak leginkább az istenek a földön, különösen Ódin és Berchta vagy Holda, az ő felesége. Berchta (6-felméletben: Perachta = fénykeskedő) a tenyésztet istennője, védi a mezőket, a nöket és azok munkáját. Meglátogatja a fonóházakat s megbünteti a rest fonókat. Barlangban, tóban vagy kutban van lakása. Gyakran rajzolják nagy orru, hosszú fogu, deres haju öreg asszonynak, ki a jó gyermekeknek ajándékokat visz, az engedelmeket megfenyíti. Így járt körül férje, Ódin is. Bár ez inkább, mint viharisten, a Zwölfnächte (Dreizehnächte) idején. Ez idő karácsonyestétől (decz. 24) háromkirályok estéjéig (jan. 6.) tart. Ekkor vezeti Ódin a legegésben kísértetes seregét s elsőpör mindent, a mit utjában talál. Thüringiában ezért a hí Eekart megy a sereg élén, hogy az embereket jó előre figyelmeztesse a veszedelemre. Hosszu szakállú öreg ember, ki ott öröködik a Vénus-ügy előtt is, nehogy az emberek bemenjenek. Hiszen ebben a hegyben van Vénus asszony fényes, büvös palotája. Becsálja a hiszékeny embereket, kik őt örök üdvük árán rövid ideig kéjben, gyönyörben élhetnek. Nyilvánvaló, hogy e kísértetes sereg képzetét az ezen időszakban dühöngeni szokott viharok keltették.

Ismeretes azonban, hogy az idők folyamában miként mosódik el az ősi istenek emléke. Hősök, mondai alakok lépnek helyökbe, a kereszténység pedig igazságszik, ha már e vonásokat el nem törölheti, legalább keresztény jelleget adni azoknak.

Igy Németország nagy részében Miklós napján Knecht Ruprecht jár körül. Ugy öltözik s olyan szerepe van, mint nálunk a Mikulásnak. A Jézuska követe, annak nevében jár szét s hordja ajándékait. Pedig neve is visszautat eredetére. Az 6-felméletben ugyanis: hrnod-perah, a mi annyit tesz: dicsőségben fénylő. Ez pedig Ódinnek volt mellékeve.

A kísértet-seregéből «wilde Jagd» lett. Szellem-sereg vonul a légben erdőn-mezőn keresztül, vadordítás, kutyaugatás, ostorcsattogás közt, sokszor tüzes lovakon lánbóló fegyverrel, dob és trombita-szóval. Csak hogy már nem Ódin a vezére, hanem egy-egy mondai alak, így pl. Westphaliában Hackelberg. A monda szerint ez egy XVI. században élt gróf. A braunschweig-i udvar fő vadászmestere volt. A vadászat anynyira szenvedélyévé vált, hogy istenről, templomról megfeledkezve, vasár- és ünnepnapokon is vadászott. Bűnhődésül halála után éjjelenként örökre a legegésben vadászik. De Hackelberg nevét Hackelberend-nek is mondják, a mi azt teszi, hogy köpenyhordó. Ez meg szintén Ódin mellékeve volt.

Lausitzban Berni Dietrich, Alsó-Hessenben Nagy Károly, Dániában Waldemar király, Angliában Arthur király, stb. lépett e kísértetes sereg élére a pogány isten helyett. Már nem is

* Debrecezi János: Szentek élete. V. rész. 506. l.

mindenütt jelenik meg rendszeren, sok helyütt csak akkor, ha háboru küszöbén áll az ország. A kereszténységnek utoljára egyéb teendője sem maradt, minthogy az Ódinból Knecht Ruprechté változott alaknak Miklós nevet adjon. Alakja, öltözete, feladata maradt a régi.

Az isteneknek ez időtájjban való körüljárása a földön okozója számtalan mind maig fennmaradt babonás szokásnak. Így pl. hogy magukat a rossz szellemek káros hatásától megóvják, a zwölfnächte bizonyos napjain a lakozzó-bákat és istállókat szentelt vízzel megfocskendik vagy tömjénnel megfüstölik. Ezért ez időszakot Raumnächtenek is nevezik. A füstölésre különböző vidékeken különböző napokat tartanak alkalmasnak. Így: Tirolban deczember 6, 25, január 1, 6; Felső-Ausztriában decz. 21, 25, jan. 6; Stájerországban decz. 25, jan. 1, 6; Alsó-Ausztriában decz. 21, 25, jan. 1, 9.

Innen van az, hogy ez idő alatt az álmok igen jelentősek; az időt egész következő évre meg lehet határozni s különböző babonás cselekedetekkel a jövődőt kidudhatni. Ezért ez időszakot Loostage-nak is nevezik.

A magyaroknál, a mint én észleltem, a téli napfordulati idő babonás szokásai mind Lucza-napra, karácsony- és Szilveszter-estére s háromkirályok napjára torlódtak össze. A miből azt lehetne következtetni, hogy a mai Miklós napja nem volt jelentősebb pogány őseink vallásában. Bár lehetséges, hogy e nap emléke csak elmosódott. További kutatások talán biztosabb adatokat hoznak felszínre. A babonákból, mondák-ból, regékéből kell kifejtenuk az emlékek egyes darabjait; vagy a népmesékben vannak elszórtak, a mint például a német irodalomban Grimm meséi közt egészen külön álló elbeszélés maradt fen «Frau Holle» ezimen Berchta vagy Holle istennőről. Valaha ezt a mesét is szent hittel beszélték el, mint történetet. Ma már a mesék közé került, melyeket mulatságból, gyönyörködötésül beszélget el a nép, nem hívén benne sem az, a ki mondja, sem az, a ki hallgatja. Sok érdekes mythologiai adatot lehet találni a különböző, gyakran egészen érhetetlennek látszó gyermekversikékben. Mint mikor a fről-fira szálló ősi mente megmaradt darabjából a becstét nem ismerő utód pipkát csinált kis fia számára, a ki földhöz csapokda az udvaron, hadd lássa, szép idő lesz-e holnap. De ha ahhoz értő kezébe kerül, kegyelettel törli le róla a port s teszi erekléi közé.

Csakhogy e népies adatokat gyűjtenünk kell először, hogy aztán felhasználhassuk. Mindenkünknek keze ügyébe esik olykor-olykor valami. Nemzeti kötelességünk nem engedni, hogy elveszessen. Hátha ez igénytelen sorok is közreműködnek, hogy vagy egy adat kikerüljön a végekkallódást.

DR. VERSENYI GYÖRGY.

FORSTER DÓRA.

Angol regény.

IRTA BESANT WALTER.

HUSZONNEGYEDIK FEJEZET.

Mylord utolsó utja.

Mi történt a Towerben a halálítélet végrehajtásának reggelén, azt én tisztelő Pippard atya már említett leveléből tudom. Ő ugyanis kora reggel jelentkezett a Towerben, ámbár alig remélte, hogy bebocsásnak. De bebocsátották minden nehézség nélkül a halálra ítélt lord szobájába, a kit lord Widdringtonnal együtt talált, mindketőjököt tétélve és imádkozva, azzal a különbséggel, hogy lord Widdrington zokogva sirt, lord Derwentwater ellenben teljesen nyugodt, sőt vidám volt, a miből azt következtethette volna valaki, hogy amaz van elítélve, ez pedig fölmentve, holott a dolog éppen ellenkezőleg állott.

Nem sokára hírül hozták, hogy a kocsi elkallottak, a kivégzendő két lord — ugymit lord Kenmore és Derwentwater — elszállítására. Mire Pippard úr fölkérte lord Widdringtont, hogy ha valami mondani valója van, végezze gyorsan s hagyja magára mylordot vele, mint gyónatatójával, utolsó beszélgetésére. Mire lord Widdrington elbucsuván szerencsétlen barátjától, eltávozott s az elítélte meg utolsó gyónását és imáit végezte, a mi megtörténvén, megindult utolsó útjára, bátran, egyenesen lépdelve a ráváró koci felé, úgy hogy még az örök, fog-

FEKETE BÁRSONY RUHÁBA VOLT ÖLTÖZVE.

lárok, sőt még a közkatonák is könyezve és zokogva kísérték lépteit s csak maga volt közöttök nyugodt és zavartalan lelkiállapotban.

Mylord illendően, fekete bársony ruhába volt öltözve, fekete tollas nemez-kalappal s fekete cipőkben, ezüst-esatokkal. Nyakában aranykereszt függött s kezében imakönyvet tartott. Mielőtt a vérpadohoz érkezett volna, az apostoli vikárius csatlakozott hozzá — azután, azt hiszem már csak formáságból, még egyszer fölajánlta neki az életet a kegyelmet, ha hitéből kitér — a mire ő komolyan azt válaszolta, hogy mulandó életét ily áron nem akarja megvásárolni. Mikor a város sorompóihoz értek, a végrehajtó sheriff értesítette, hogy a vesztőhelyen a vérpado közepén egy szoba van készentartva az elítéltek számára, melybe, ha kívánja, még egy kis időre visszavonulhat; ezt köszönettel el is fogadta s a papokkal oda vonult, utolsó ájtatosság elvégzésére. Itt találkoztak lord Kenmural is, ki legidősebb fiától kísérve, kevés percek multával szintén megérkezett.

S ezután következett az utolsó jelenet — ama nemes vér kiöntése s ama tiszta lélek mennybe röpítése. Még ha a római egyház tana a purgatoriumról igaz volna is (a mi sok bűnös léleknek vizsgáltás volta, hogy bünei virágában vágatván ki, nem kell örök kár-hozatba esnie, hanem megtisztulhat még) — akkor is azt hiszem, hogy az ily nemesen folytatott s befejezett élet áldozata kegyelmet talált az egék uránál s a lord Derwentwater elszállott lelke most már a boldogok honában örvendez.

Hilyard ur maga is azok közt volt, a kik a kivégzéset végig nézni a Tower-dombon összecsoportosultak. mert a londoni nép (s gondolom más is) megfoghatlan gyönyörét találja abban, hogy az ily borzalmas látományak tanuja lehessen; s Hilyard ur, bármily jeles tulajdonokkal birt is különben, a londoni jelleget viselte magán e részben is. Ő beszélt el aztán — jóval később — nekem e szomorú jelenet egész lefolyását.

«Soha, — ugymond, — ily nagy és résztvevő tömeg nem nézett végig ily szomorú jelenetet. A békélenkeds szavai hallatszottak minden oldalról, mindenki azt kérdezte, mivel volt bűnösek, lord Kenmore és Derwentwater, a többiek, a kik kegyelmet kaptak, míg ezeknek könyörtelenül meg kelle halniuk!

«A tömeg már hajnalban, sőt még előbb, kezdett csoportosulni, sőt voltak, a kik már előtte való este helyet foglaltak a Tower-dombon s

szédét és mintegy hitvallását. Férfiisan kijelentette, hogy nem ismeri el György királyt törvényes fejedelmének, és hogy a herceg, mint egyedül törvényes uralkodója iránti hűségét utolsó lehelletéig megtartotta.

«Ez megtörténvén, és pedig teljes nyugalommal, minden tüntető vagy kihívó szándok nélkül, egy bűnbánó zsoltvárost énekelt s azután letérdelev még egy csöndes imát mondott magában — s ezután a vérpado körül állók, sőt a katonák közül is sokan, szintén letérdeletek s együtt imádkoztak vele. Azután felállt, levette kabátját — figyelmezen megnézte a tőkét, melyre fejtét le kelle hajtania — s fenhangon, mindenki felhallhatólag így szólt: «Meggocsátok mindazoknak, kik halálom okozták — megböcsátok a világon minden-kinek.

«A bakó, szokás szerint, szintén bocsánatot kért tőle, s miután egy intéssel azt is megadta, csöndesen letérdelev s fejét a tőkére hajtá. Ugy tetszik nekem, hogy még valami utatásokat adott a hóhérnak. Mire az egyik pap föléje hajolt s a mint kézzel-mozdulattalól kivehető volt, megadta neki a halál-öldözést, mire ő hangosan kezdé: «Édes Jézusom, könyörülj rajtam! Édes Jézusom, könyörülj rajtam! Édes Jézus — erre a bárd lecsesett s a fej egy csapással elvált törzsetől.»

Itt Hilyard ur elhaltatott, szavait elfojtván a zokogás. Együtt sirtunk ketten.

S mit is tehettek azok, a kik e nemes és magasztos lelki lovatog szerették, a zóta is folyvást egyebet, mint hogy őt sirassák? De könyvek és siralom őt vissza nem hozhatják. Oh ha mind az a köny, a mi az nap érte ömlött, olvadt glomná változott volna, volt egy szegény női szív, mely mind azt a György király kérelmetlen és kegyetlen fejdere szerette volna csepegtetni. De azóta György király is elment oda, a hol ő is meg fog itéletni s remélem, hogy az a szegény nő is elég keresztényi indulattal birt arra, hogy az ő sulyos bűnének bocsánattal bír könyörgjön.

A gróf szolgálja, Wilson Ferencz a levágott fejet egy vörös posztóba takarta s mivel abban senki nem gátolta, magával vitte. A testet, miután koporsóval nem volt gondoskodva, székére tették s visszavitték a Towerbe, a hol három nap feküdt. Akkor éj idején egy orvos bebalzsamozta, s a fejjel együtt koporsóba zárta. Így vitték el előbb Dagenham-Parkba, Romford mellett, a hol akkor az özevgy grófné időzött s onnan

éjjel Dilstonba szállították, a hol az udvari kápolna sirboltjába tették le. Szívét pedig, szelenczében zárva, Anversbe küldték s az angol apácák őrizetére bízták.

Ezalatt a herceg, kinek ügyeért mylord és annyi mások estek áldozatul, már menekült Skóciából, két nappal a lord Derwentwater kivégeztetése előtt s nem tudom: hol és hogy vette a hirt rokona s gyermekkori játszótársa kivégeztetéséről. De az anyakirályné nagy megindulással vette, azt hallottam.

A grófnet még egyszer láttam, mielőtt elhagytam Londont. Nagy lelkiroval s önmegadással viselte a rámérte borzasztó csapást s bár meg volt törve, fentartotta magát a kötelesség tudatában, hogy élnie kell gyermekeiért. Nagy megindulással beszélgettünk több óra hossztant az elhunytáról s ekkor adta át nekem a már említett drága gyűrűt, mint férje részéről nekem szánt emléket. Azután elváltunk s én őt soha sem láttam többé.

(Folyt. köv.)

AZ ELHIZÁS ELLEN.

A túlságos kövérség kétségkívül nagy teher egyesekre nézve s ezért nem csoda, hogy e bajt is valóságos betegséggnek tartották már régidő óta, s különféle szereket ajánlanak és használnak ellene. De talán soha sem beszéltek e bajról orvosok s nem orvosok oly sokat, mint napjainkban. Nehány kiváló férfiun eszközölt sikeres gyógyítás hozta e kérdést felszínre s most már egészen komolyan fejtegetik, miként lehetne az elhizás ellen orvosságok s ásványvizek nélkül tisztán diéta segítségével működni.

A legrégebb s ma is legismertebb gyógy-módot 1863-ban Banting Vilmos ismertette meg, leírván Harvey orvos gyógykezelését, mely áltál őt a túlságos kövérségtől megszabadította. Ez a gyógymód — a banting-kúra — lényegileg abban áll, hogy a kövér ember kerülje a zsirt, csukrot, keményítőt-tartalmu táplálék szereket, tejet, édes bort és sőt. Ellenben megengedvék a sovány hus, kevés kenyér, zöldség, kivéve a burgonyát, a thea és könnyű bor. Használó módosított követek *Chambers* és *Cantani* is, általában eltölta a zsiros eledeleket, téztákat és édes ételeket. *Chambers* szerint a kövér embernek ugy kell élnie, mint a husevő állatoknak, melyek nem kövérednek meg. E példánál különben felelik azt, hogy a husevő állatok a hus zsiros részét nem vetik meg. Főbaja azonban a gyógymódcnak, hogy az ily élet-módhoz kevés ember szokik, sokan csakhamar elgyengülnek, mások megudorodnak és ha visszatérnek az előbbi életmódhoz, csakhamar ép oly kövérek lesznek, mint előbb voltak.

Egészen más eljárást követ *Elstein* göttingi tanár, ki a zsirt mindennemű élelmi szer kiegészítő részének tartja s a kövérséget onnan származtatja, hogy az illető rendszeren sokkal többet eszik, mint a mennyi táplálására szükséges. Zsirt tehát enni kell, a mint azt az élettan is szükségesnek tartja, de ez magában még nem elég a kövérség megszüntetésére; szükséges az is, hogy a táplálkozásban s italban mértéket tartson az illető és pedig nemcsak ideiglenesen néhány napig, hanem állandóan. A korlátozásnak első sorban a csukor, mindennemű édesség és burgonya tekintetében kell történnie, és pedig fokozott mértékben, a hogy a fölösleges zsirtot meg apad. A kenyér mennyisége egy nap 80, legfőkébb száz gramm lehet. Zöldségből megengedetnek spárpa, spenót, különféle káposzták s különösen a hüvelyes vetemények, ellenben az édes répa tilos. Sonka, zsiros disznó- s ürúhus, vesepesenyő megengedetti, s ha zsír nincs, a levesbe Elstein csontvelőt tétet. A naponként elvehető zsír-mennyiség 60—100 gramm, de ez is változik az egyéni viszonyok szerint. E tekintetben, valamint az étkezési ideje s a mozgás berendezése tárgyában az orvos határoz. A zsiros ételek fontosságát az elhizás ellen különben már Hippokratés is kiemelte, ki az V. században élt Krisztus előtt. Szerinte a kövér ember legjobban teszi, ha sesam-olajjal készített eledelt, csak egyszer eszik napjában, kenyeret soha, kemény ágyon alszik s gyakran sétál.

Másméni gyógymódot ajánl *Schweninger* tanár, kinek egyik főorvosszere abban áll, hogy a kövér ember ebed közben s közvetlenül utána ne igyék, legfőkébb másfél óra múlva. E gyógy-

szert is ismerték a régiek. Plinius természet-könyvének huszonharmadik könyvében ezt írja: «Ki kövér akar lenni . . . igyék evés közben; ki azonban sovány akar lenni . . . annak evés közben szomjuhozniá kell s azután is keveset ihatik.»

Mindhárom módszer mellett sok kövér soványodott meg, s így világos, hogy a kövérnek nem szükség-erőltetett gyógymódot alkalmazni vagy gyógyulást a fürdőben keresni, melyek csak rövid időre használnak és nem ritkán még rossz hatásuk van. Megjegyezzük, hogy a sör ivását a kövér embereknek, vagy kövérségre hajlandóknak mindenik gyógymód mellett tiltják.

A BAC-LÉ-I HÖSTETT.

A francziák háboruzásai már annál fogva is magukra vonják a világ figyelmét, mivel ők, a jellemükben uralkodó vonásként rejlt dicszomj kielégítése végett, gondoskodnak ügyes tollu hadi tudósítókra, a kik a végbevitt hadi cselekményeket sokszor oly részletesen leírják, hogy az újságolvasó ezekben legteljesebb fogalmat nyerhet a végbement események felől.

elítelik, azt a legnagyobb barbárságnak tartják, a vitéség előttük megvetés tárgya. Ez a leg-sublimisebb, igazán földföldi magasztos fölfogás méltó azon birodalomhoz, mely «meny-nyei»-nek nevezi magát.

De hogy mire vezet, mutatja is az ő példájuk. A 400 millió főnyi nemzet birodalmát ezeltől pár évtizeddel egy pár ezer francia katona legyőzte; fővárosába hatolt, és azt kirabolta. Ugy mint egykor Pizarro néhány század magával elfoglalta a perui birodalmat, több millióra menő lakosával, százezernyi vad harcosával.

De ez nyilván olyan hódítás volt, mint mikor az egér az elefánt fülebe hatol, hogy e nagy állat kinyújtsa földhöz vágja magát. Hadseregét legyőzhették, de a birodalom óriási területét el nem foglalhatták.

Azóta közel egy negyedszázad telt el. A francziák most ismét beléjük kötöttek. De már évek óta húzódik a harcz, és úgy látszik, most már a khinai hadsereggel sem boldogulnak. A khinaiak képtelenek lesznek belátni, hogy az általuk épített nagy fal nem fogja többé föl tartani az ujkor szellemét, és le fogja rombolni vallásuk elméleti sarketeleit, menynei békés világnézetük gyakorlatlan elveit.

tüztől az egésznek mintegy ötöde, közöttük több főtiszt, mert a khinaiak ugyszólván láthatlanok, a részint természetes, részint általuk készített védművek mögött. A francziák háta mögött egy folyó, melyen átgázoltak, a beálló esőzés folytán dagadni kezd. Ha csak tíz hüvelyknyivel megnő, a visszavonulás lehetetlen, ha ugyan az még egyébként is kivihető volna. A parancsnok szükségesnek látja éjnek idején tizenöt embert visszaküldeni Millot tábornokhoz, hogy tudósítsák kétségbeesett helyzetükről. Ezek a bizonyos halálba elindulnak. De másnap a maradvék is megkezdte a visszavonulást és folytonos keresztüben halad át erdőn, folyókon, nádasokon. A katonák nem cseleznek, csak karjaikra fektetve, oldalvást, vizszint tartva sütögetik el fegyvereiket. És a csapat megérkezik Bac-lébe, a honnan kiindult, majdnem annyi halottal és sebesülten, mint élve, de a nélkül, hogy egyetlen egy halottjukat és sebesültjüket a csatateren hagyták volna.

Míg ellenben a khinaiak a szemközti foylamparton elesett halottaikat otthagyták. Egy ilyenhez egy francia katona átszított a folyamon egyesegyedül, elvette jó Peabody fegyverét, föltényeit és visszazott csapatjához.

Mind ezt egy élő szemtanú, ki maga is részt

RUDOLF TRÓNÖRÖKÖS KELETTI UTAZÁSÁBÓL. — A JORDÁN FORRÁSAINÁL.

melyek néha beillenének egy mai hőskötemény fényes epizódjának.

Ők nem engednek semmi rendkívüli cselekményt kárba veszni. Az ő Achilleseik, Leonidásai azonnal meglelik a magok Homérját.

Mert náluk erre telik az értelmiségből. Talán más nép is megtenné ezt, de nincs reá elég literátus ember. A francziák műveltsége azonban oly kiterjedt, hogy ha egy lekaszbolt zászlóaljából nem marad több egy embernél, ez az egy is képes arra, hogy a történetet megörökítse. És csakugyan rendszeren első dolga azt megcselekedni.

Most a távoli Khinában verednek. Abban a csodálatos birodalomban, melynek viszonyai részint ismeretlenek, részint érthetetlenek előttünk.

Ez a sűrű homály teszi előttünk még érdekesebbé e népet, mint egy félig átlátszó eső fátyolába burkolt tájképet.

E nép a műveltség, polgárosultság oly magas fokával dicsekszik, hogy ő tartja barbárnak Európát. Vallásában és bölcselmi irodalmában mélyebb gondolkozás képességének adja jeleit, mint bármely keresztény faj; munkásságban, élelmességben pedig megveri az amerikaiat. Ezzel a legtöbb van mondva.

De egy nagy szaryashiba csuszott be élet és vallás-bölcselmükbe. A háborút ők föltétlenül

A francia hadjárat eddigi folyama mutatja, hogy kezdik belátni, miszerint már ezentul nekik is háborúra kell készülniök, ha békét akarnak. Az európai politika érdekén túl, mely abban áll, hogy a keleten lekötött francia nem gondolhat megtorlásra, sőt tán még ennél is inkább feszítette a kíváncsiságot az, megtudni, vajjon képesebb-e már és mennyivel a khinai hadsereg európai sereggel való mérközésre, mint volt ezeltől pár évtizeddel? Egyáltalán harczol-e már e bölcsek nemzete s hogyan? Az aprólékos részletek e tekintetben föltöbb érdekesekek.

Egy utóbbi leírás a «Figaro»-ban, mint egy kozmorama látócsöve, egészen közelünkbe hozta a francia-khinai csatát.

Elszorul az európai ember lélekzete, olvasva, mily meszererű csekély a létszám, melylyel Franciaország ez óriás világrészt megpuhítani akarja. Még mindig megfeszítetlen csoda előttünk a khinaiak gyávagsága, hogy egy reggelire rég meg nem ették ez ugynevezett expedicionális sereget.

Hiszzen a sok lúd, a tömentelen sok lúd, tudjuk, mi nagy állatot legyőz. Hajmeresztő istenkísértésnek tetszik, a mint 350 francia elindul külön diverzióra ismeretlen térün, ismeretlen mennyiségű khinai hadsereg ellen küzdeni. El is hull belőle khinai Peabody fegyverek

vett az expedícióban, beszéli el a tények száraz előadásával, mely egészben lehangoló és komoly aggodalmakat kelthet a francia közvéleményben. A kilátás borús; a francia hajóhad mindössze a tengerparton tehet kárt az óriás birodalomnak, de ez körülbelül annyi, mint egy rhinoceros hátán egy ezernaszálnyi szélességben fölperzselni a bőrt. Az már világos, hogy oly csekély erővel a szárazföldre mélyebben hatolni képtelenek. Nagyobb hadsereget pedig a parlament meg nem ajánl. Eredmény nélkül visszavonulni szintén ellenkezik a francia presztigevel. A dilemma kegyetlen és kilábolhatlannak látszik.

EGYVELEG.

* Hosszu keztyüket árulnak most a párisi divatraktárakban, egész másfél méter hosszúságig. A meztelen karokat ezenkívül még a vállig virág- vagy tolesokrok fedik be.

* Hármast játék jött divatba Németországban, mely játék a sakk- és ostábla közt foglal helyet. A sakk táblán 109 háromszögű mező van, melyen veres, kék és sárga kövek vannak. A játékosnak úgy kell mozgatnia köveit, hogy mind a három színt egy mezőn egyesítse. A játékban három egyén vehet részt.

DÉCHY MÓR UTAZÁSA A KAUKÁZ HEGYSÉGÉBEN.

Hirneves hegymászó hazánkfia, kit a Tátrán, Alpéseken s a Himalaya hegységben tett merész utazásairól nemcsak itthon, de a külföldön is jól ismernek, a legközelebb mult nyáron a nagy Kaukáz hegységben tett kutató utazást s annak legmagasabb csucsát, a hires Elbruzt is megmászta, mely hegy 18,500 láb magasra emelkedik, tehát több ezer lábbal magasabb, mint a Montblanc s két egymásra helyezett lomnici csucs sem érné el tetejét. E nevezetes utról f. hó 11-én tartotta első felolvasását a magyar földrajzi társaságban, melynek választmányi tagja s ugyanakkor közel 300, a vidéken fölvevett eredeti fényképei közül mintegy 70-et mutatott be. Szíveségéből mi is közöljük e fényképi felvételek közül azt, mely az Elbruzt mutatja be, a mint a Baksan völgy sziklái fölé emeli hófedte kettős csucsát.

Az Elbruz hegy, avagy a benszülőttek nyelven *Minhi Tan* (fehér hegy, épen úgy, mint Montblanc) a Fekete-tenger és Káspi-tenger közt 150 mérföld hosszúságban s átlag 25 mérföld szélességben elhúzódó óriási hegylánc éjszaknyugoti részén fekszik s a régiek előtt nagyon ismeretes volt, bár megmászhatlannak tartották. A rege ugyan azt mondja, hogy az özönvíz alatt Noé bárkája először e

lett lépcsőket vágniok, hogy előre hatolhassanak s különösen visszatérve forogtak nagy veszélyben. E hegytől még három heti utat tettek, míg végre augusztus 11-én az Elbruz aljára, a Baksan völgybe érkeztek. Az utolsó hely a hegy lábánál Urusbich tatár falu volt, melynek mohamedán fejedelme rendkívüli vendégszeretettel fogadta őt, annyival is inkább, mert ő magát egy Erdélyből idevetődött magyar ember utódnak tartotta s büszkén mutatta ősi lakának romjait egy a falu felett emelkedő s maig is «Madzsar»-nak nevezett várban. Vendégszeretete azonban bizonyos tekintetben alkalmatlan is volt, mert ezáltal kissé elkéstek s hirtelen ugynevezett Föhn időjárás állt be, mely miatt közel tíz napig kellett várakozniok.

Végre kiderült az idő s augusztus 22-én utnak indultak a hegy felé. 15,000 lábnyi magasra mentek fel az nap s az éji tanyát ugyanott választották, a hol az előtök járt angolok. Szerencsétlenségre éjjel vihar támadt, jég és hó esett s nemcsak éjjel tájban nem indulhattak el, mint kezdetben tervezték, hanem reggel sem. Már letettek a reményről, hogy a megmászást megkíséreljék, midőn 7 óra tájban keletfelől hirtelen derülni kezdett s egyik svájci vezető, Burgener biztatására (e vezető különben igen ügyes ember, a mult években dr. Günstfeldttel az Andusekben is járt) 1/28-kor utnak indultak a

bruz megmászása az ő nézetök szerint sem rendkívül fáradságos rendes időben, de hogy most mindnyájan nem veszték el, valóban csak a véletlen dolga volt.

Utazónk a mult nyáron még több csucost is meg akart mászni a Kaukázban, különösen a szép Uszszakot, azonban az időjárás ezt nem engedte meg. Urusbichből azonban egy eddig meg sem mászott jégár-gerinczen ment keresztül Suanetiába, a még szabad oserkeszek által lakott hegyi vidékre s innen a Rion völgybe, s így utazásának e részét is hasznosan ervényesítette, oly vidékeket látogatva meg, melyeken európai utazók előtte igen ritkán vagy épen nem jártak. S mind e helyeken nemcsak mint turista, hanem mint tudományos utazó jelent meg. Magával vitt kitűnő műszerével földméréseket, hely-meghatározásokat eszközölt, meteorológiai észleleteket tett, egy helyen a jégár (Gletscher) mozdulatának meghatározása végett jeleket is állított föl, geológiai és természetrajzi jegyzeteket tett, s a mint fentebb említettük, közel 300 eredeti fényképet készített egészen ismeretlen vidékekről s népekről.

Déchy utazásából az is, a mit eddig ismerünk, igen érdekes, sőt az a tény, hogy a Kaukáz egyik legmagasabb és legmeredekebb csucsát az Adai-cochot először ő, egy magyar ember, mászta meg s több száz kilométernyi utat tett

AZ ELBRUZ A BAKSAN VÖLGYBŐL. — DÉCHY MÓR FÉNYKÉPE UTÁN.

hegy csucsán feneklett meg s csak azután uszott az Ararát felé: azonban a történelemben századokon át még csak annak sem találjuk nyomát, hogy megmászását megkísérelték volna. Az első ily kísérlet 1829-ben egy Emanuel nevű orosz tábornok vezetésével álló tudományos expedíció tette, azonban siker nélkül. Ez expedícióban részt vett Besze János hazánk fia is, ki ekkor a Kaukázusban járt a magyarok őseit keresni, a mint azt 1838-ban francia nyelven írt, de ma már igen ritka könyvében leírja s az Emanuel tábornok által az expedíció emlékére emelt oszlopon mint «magyar utazó» ő is felemlítették. Még egy más, szintén sikertelen kísérlet után 1868-ban Freshfield angol s társai jutottak fel először a hegy egyik csucsára, míg a másikat 1874-ben Grove és társai mászták meg. E két mászáson kívül az Elbruz még érintetlen volt.

Déchy Mór, ki pár évvel ezeltől a Fekete-tenger partján fekvő Odesszában nősült meg, 1884 július havában indult el a Kaukáz-hegységbe, s mint szenvedélyes turista, előszeretettel keresvén a járhatlan utakat, nem Tiflis vagy a tengerpart felől, hanem Vladikafkeszből kezdte meg utját s több száz kilométernyire gyalog s addig nagy részt ismeretlen helyeken át vonult nyugot felé. Utközben július 21-én megmászta a hegylánc egyik nagyon meredek csucsát, az Adai-cochot, melyen eddig európai utazó nem járt, e hegy megmászása rendkívül nehéz volt, a jégbe s sziklába sok helyen kel-

18,500 lábnyi magas hegyre, remélvén, hogy délután 2—3 óra tájban odaérnek. Szerencsétlenségükre azonban 11 óra tájban ismét beborult, erős szél futt s hidegben s sötétben mintegy találomra haladtak oly helyen, hol az előtt egyikök sem járt. Nehézségükre szolgált az is, hogy az urusbichi fejedelem egy tatár vadászát is magukkal kellett vinniök. Mindamelllett felértek a csucsra s látták annak közelében a nagy krátert, mely egykor e vulkanikus hegy éltetője volt, de melyet ma már ezredéves hó borít. A tetőn Déchy felállította a magával hozott nemzeti színű magyar zászlót, melyet orosz eredetű neje készített. Sajnos, hogy ekkor már 6 óra volt s így rengeteg elkéstek, a mellett a hideg iszonyuan győzött öket. Ismét csaknem találomra haladtak visszafelé. S uj baj is várakozott rájuk. Egy nagy kiterjedésű sziklalejtőről a vihar teljesen elfújta a havat s most valóságos üvegalaku síkos talajon állottak. Holdvilágtalan éjben, zúgó szelvésszel mellett s kemény hidegben négy teljes órán keresztül lépcsőket kellett vágniok e lapon, mert a nélkül egy lépést sem tehettek volna előre; így is csaknem folytonosan életveszélyben voltak. Később aránylag könnyebben halottak előre, de a vihar erősebb lett s midőn reggel fél 3 óra-
kor végre tanyájukhoz érkeztek, egyiknek keze, másiknak lába volt elfagyva. De valóban vakmerőség is volt ily ismeretlen helyre oly későn menni s oly időben, midőn a hetekig tartó rossz időjárás a havat annyira megrongálja. Az El-

oly helyeken s oly népek között, melyek minden tekintetben igen érdekesek s mindannak dacára ismeretlenek — a legnagyobb elismerésre méltó: mind a mellett e valóban tudományos utnak jelentősége csak akkor lesz megítélhető, ha a fényképek megjelennek s különösen az általa megállapított helymeghatározások nyilvánosságra hozatnak. Utjának ezen tisztán tudományos eredményeit hazánk fia a világ első földrajzi társaságában, a londoni «Royal Geographical Society»-ban szándékozik bemutatni, honnan már meghívást kapott előadás tartására. Még csak azt jegyezzük meg, hogy Déchy Mór, ki jelentékeny vagyon felett rendelkezik, jelenleg is, valamint előbbi, az ő-világ mindhárom részében tett utazásaiban, kizárólag saját költségén utazott, mely költségben jelentéktelen, ha meggondoljuk, hogy Svájcából két előkelő vezető volt vele s ezenkívül három hóig terjedő utjában mindig egész sereg teherhordót és katonát kellett fizetni.

A TRÓNÖRÖKÖS BUDAPESTEN.

Rudolf trónörökös december 9-én reggel 7 óra-
kor érkezett meg a magyar államasutak rendes bécsi éjjeli személyvonatával Budapestre. A pályaházban 7 óra előtt megjelentek Tolnay Lajos igazgató-sági elnök és Jokai Mór, a rendőrség részéről Pekáry rendőrkapitány. A trónörökös, ki gróf Bombelles 16-
udvarmester kíséretében jött, magyar tábornoki ru-

hában jelent meg az udvari koci ajtajában és szívélyesen köszönt az egybegyűlt közönségnek. Leszállva kezét nyújtott Jókinak, vele egy időig beszélgetett és aztán a budai várakba hajtatott. Nyolcz óraker fogadta ő fensége gróf Széchenyi kereskedelmi minisztert, a kiállítás ügyében részletes jelentését meghallgatva.

Fél 9 óraker fogadta külön kihallgatáson Jókait, ki «Az osztrák-magyar monarchia szóban és képen» című nagy műnek magyar részére vonatkozó eddigi előmunkálatairól tett jelentést. Ezalatt összegyűltek a trónörökös dolgozószobájában, hova egy zöld posztóval bevont nagy asztal lón beállítva, a könyv magyar szerkesztői bizottságának tagjai, és pedig Haynald Lajos bibornokérsek, Pulszky Ferenc, gróf Keglevich István, Keleti Gusztáv, Benczur Gyula, gr. Zichy Jenő, Hunfalvy János és Nagy Miklós. Jelen voltak továbbá az ujonnan megalakult pénzügyi bizottság tagjai: Hegedűs Sándor, Harkányi Frigyes, Wekerle Sándor osztálytanácsos és Péchy állománydai igazgató, azonkívül jelen volt még a mű osztrák szerkesztőségének elnöke, Weilen kormánytanácsos, 9 óraker jelent meg a teremben a trónörökös, s miután Jókait az egyes tagokat bemutatta, megkezdődött az ülés, melyet Rudolf trónörökös a következő beszéddel nyitott meg:

«Nagy örömmre szolgál, uraim, hogy régóta táplált óhajátomat valószínű, önök körében megvalósíthatom. Mindenekelőtt szívem mélyéből mondom köszönetet abbeli készségökért, hogy felhívásomnak megfelelték egy oly munka kezdeményezésénél, mely művészeti és tudományos nagy jelentősége mellett az osztrák-magyar monarchia mindkét államára nézve kiváló hazafias becses is bír. Lelkemből kívánom, hogy a legkedvezőbb kilátások közt megindított ezen vállalatot, mely körül annyi jeles szellemi erő akar és fog közreműködni, fényes jövő és teljes siker koronázza. Ez egyúttal kérés is, melyet ma önökhez és magyarországi munkatársainkhoz intézek, dolgozunk mindnyájan egyesülve, kitarással és buzgalommal a magaslatos feladat létesítésén, mely épen tervezetéknek nagyszerűségénél fogva sok nehézséggel jár és türelmünket nagy mérvben veendő igénybe. De annak, mi a valódi hazafiasra és a szellemi lendületre van alapítva, sikerülnie kell a ezért egész megnyugvással tekinthetünk a jövő elé. És most, uraim, szíveskedjenek a napirendre kitűzött tanácskozás tárgya iránti nézeteiket nyilvánítani.»

Erre Haynald bibornok-érsek a következőket mondá:

«Engedje meg császári királyi fenség, hogy kegyelmes üdvözlő szavai hódolatteljes viszonzásul az itt egybegyűlteknek benső örömét fejezhessem ki fenségének körünkben való megjelenése és egy nagy vállalat mostani közös kezdeményezésénél elnöki vezetése felett. Császári királyi fenség már most átöleli a nagy osztrák és magyar monarchia minden országait, melyekhez gondviselészerül hivatalosa kötődik, egy hatalommal: a szellem hatalmával, midőn egy nagyszerű tudományos műben a világ szeméi elé akarja fektetni azon országok hű képét, természeti sajátosságait és gazdagságát, népeiknek szokásait, gazdasági, társadalmi, tudományos, művészeti és politikai állapotát, kulturális fejlettségét. Nagy vállalat ez, de fenségéhez annál méltóbb, mivel hiszen épen fenség dicső ősei, különösen pedig a minden fejedelmi érekenben fényeskedő fölséges atyjának, apostoli fejedelmünknek uralkodása vala az, mi királyi bölcseséggel, igazságossággal és gondossággal megadta istennek, mi istené, az embereknek, mi az emberé, eszközölte, vagy lehetségessé tette mindazon jót, nemest és magasztost, mit ez országok állapota fölmutat, eszközölte mindazon nehézségek és veszélyek dacára, melyek a földön, úgy mint a kelet barbárságának és gyakori s véres háborúszokban pusztító hatalmának a nyugot polgárosulásával való találkozási helyen minden szellemi emelkedésnek, minden kulturális fejleménynek akadályozói voltak. A nagy munka kivételére fenségének bölcsesége segédül fölhitva a monarchia mindkét része országának egyes hű fiait, munkaszkaszt és munkakész férfait, köztök az itten mély hódolattal megjelenteket is. Kik, midőn a felénk fordult megismerés bízalomért ösztöne mély köszönetünket fejezzük ki: biztosítjuk cs. kir. fenség, hogy valamint már eddig is, a mennyire a munka kezdeményezésének körülményei

megkivánták és megengedték, örömmel közreműködünk, úgy azt jövőre is tenni akarjuk azon becsületességgel, melylyel a vállalat nagy jelentőségének — azon szeretetteljes szorgalommal, melylyel fenség megismerés bízalmának — azon körültekintő, óvatos illemossággal, melylyel fenség kiváltságos állásának, nagy jelentőségü jövőjének — tartozunk. Mint ilyenek mutatjuk be magunkat mély hódolattal ki- fejezésével csász. kir. fenségnek és boldogító kegyelmét jövőre is kikérjük.»

Ezután Nagy Miklós, a szerkesztői bizottság jegyzője előterjesztette a mű magyar részének tervrajzát, a mely rövid eszmecsere után teljességben jóváhagyott. Erre a bizottság az első kötet részletes programjának megbeszéléséhez fogott, a mely alkalommal hosszabb eszmecsere fejlődött ki, a melyben ismételtén a trónörökös is résztvett, a mire ezután a program elfogadtatott és egyúttal az első kötet részére a munka az egyes dolgozók számára kijelöltetett. Az illetők e határozatról a legközelebbi napokban értesítettni fognak.

Majd Weilen kormánytanácsos a felelti örömeinek adott kifejezést, hogy a magyar szerkesztői bizottság ülésében jelen lehetett. Az osztrák munkatársak nevében üdvözlé a magyar rész valamennyi munkatársát, kik egymást kölcsönösen támogatják, hogy a mű a monarchiának minél teljesebb képét nyújtsa és így az méltó-lehesen fenséges kezdeményezőjéhez. Gyönyörrel győződött meg azon lelkesültségről és munkakedvről, a melylyel Magyarország oly kiváló férfai a munka sikerülte érdekében buzgólkodnak. E törekvés uralkodik az osztrák munkatársak között is.

Haynald bibornok kifejezést adott ama szíves érzületnek, a melyet a magyar munkatársak osztrák társaikkal szemben éreznek. Meggyőződése szerint a Lajta, mint minden más kulturális törekvésnek, úgy az ő fensége által kezdeményezett műre vonatkozó tevékenységben sem fog Ausztria és Magyarország között határt szabni. A trónörökös által felszólított magyar munkatársak minden tehetségükből arra fognak törekedni, hogy hazájuknak, a trónnak és a trón szeretett örökösének szolgálatára álljanak. Megemlítjük itt, hogy a szerkesztői-bizottság erdélyi-részi tagja, Szabó Károly ez alkalomra kolozsvárról Budapestre jött, hogy a tanácskozásokban részt vegyen.

A nagy népisme két magyar részének programja szerint az első kötet a történelmi részt s a magyar alföld leírását fogja tartalmazni; a második kötet a dunántúli megyéknek és Magyarország északnyugati felföldének leírását; a harmadik kötet az északkeleti Kárpátok és a Bihar vidékének, továbbá Erdély s a Maros és Dana közötti hegyes vidéknek leírását, a negyedik kötet Horvát és Szlavonorságot, Fiumét és Budapest fővárosát ismerteti, végre az utolsó rész Magyarország gazdasági és művelődési viszonyait tünteti föl.

A trónörökös budapesti időzésének másik czélja volt, hogy megtekintse az 1885-iki országos kiállítás terén az eddig végzett munkákat. Ő fensége tudvalevőleg a kiállítás védnöke.

Délben érkezett a városligetbe, gr. Bombelles udvarmester kíséretében. A kiállítás igazgatósági épülete előtt várták: gr. Széchenyi Pál miniszter, Matlekovics Sándor államtitkár, gr. Zichy Jenő, a kiállítás bizottság számos tagjával, és a miniszter röviden üdvözölte, végül pedig bemutatta a jelen voltakat. A trónörökös először az igazgatósági épületet tekintette meg, mely már egészen kész, be is van rendezve, a hivatalok működnek benne. Majd a műszaki osztályba mentek át, hol a trónörökös beható szemle alá vette az összes terveket. Ezután következett a kiállítási terület összes épületeinek megtekintése. Sorra vették az egészségügyi pavilont, a műcsarnokot, a király-pavillont, az erdészeti osztályt, s a trónörökösnek mindenütt volt egy meleg elismerő szava a tetszetős épületek felett. Tovább menve, megtekintették a rimannány-salgó-tarjáni vasgyár pavillontját, a kazánházat, a Ganz-gyár pavillontját. Az iparcsarnok kapuján átmenve az időleges kiállítási csarnokba tértek, innen a mezőgazdasági csarnokba, majd a pénzügyminiszterium pavillontját, a tanszerépületet, a házgyár-csarnokot, továbbá a panoráma-épületet és a keleti kávéházat tekintették meg. A szemle végével a keleti kávéház előtt a trónörökös még egyszer megköszönte a kalauzólást s azt mondá, hogy ugyan nagyon sokat várt, hanem a látottak mégis igen meglepték, a kiállítás ügyét szívén viseli és ezért legközelebb, ha Budapestre jő, még egyszer megtekinti az épületeket. E közben nagy

néptömeg gyűlt össze a téren s ő fensége lelkes éljenek kíséretében hajtatott el a kiállítási épületektől.

A kiállítási építkezések megtekintése után egyes-nesen a nemzeti kaszinóba hajtatott s ott egyik földszinti teremben villásreggeli várta. A dejeunerben részt vettek: Bombelles, Károlyi István, Andrássy Gyula és Teleki Samu grófok.

Négy órára a magyar állami vasut indóházában volt a trónörökös s kirándult Gödöllőre, szülői meglátogatására; innen esti tíz óra után érkezett vissza, s néhány percz mulva folytatta útját Bécsbe.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Rudolf trónörökös keleti utazási műve most hagyta el angol nyelven a sajtót «Travels in the East» czim alatt, mrs Bentley londoni könyvkiadó özégénél. Az angol lapok nagy elismeréssel szólnak ezen alkalomból a munkáról és szerzőjéről. A fejedelmi és királyi szerzők hosszú és érdekes sora, ugymond a «Daily News», tetszetős gazdagítást nyert e műben. Rudolf trónörökös utleírását jellemzi az a nagy óvatosság, a melylyel minden politikai czélzástól tartózkodik. Egyiptomi tapasztalataiból, a mint azokat leírja, nem is sejtene az olvasó, hogy Egyiptom mindenki volt téve az európai beavatkozásnak s a nemzetközi féltékenységeknek. A trónörökös, munkájából ítélve, azok közé tartozik, a kiket Nimród «szellemes utódai»-nak szokás nevezni. Szíveskedjék vadász: ő és társai vadászattal töltötték az időt Kenekben; a Zion szürke, tiszteletreméltó falaitól hiénát vadászni mentek. Ezenfelül szíveskedjék utazó is a trónörökös és tisztelettel viseltetnek az «aranyos, dicsőséges, napsugaras Kelet» iránt azon esetben is, ha nem lenne ott semmi vadászni való.

Lampel Róbert budapesti könyvkereskedése kiadásából a következő könyveket kaptuk:

Tündér mesék, jó gyermekeknek meséi Elemér bácsi. Számos mese, és ezekhez tízenyolcz színes nyomású kép van benne. A könyv nagy negyedréte alaku és 56 oldalra terjed. Kiállítási alkalmassá teszi ünnepi ajándékkul; ára kemény kötésben, színes borítékban 2 frt. — *Barátság tükré*, emléklapok barátok és barátoktól. Ez albumlapokból áll. Egy-egy lap van hagyva arczké felragasztására, s ezt kérdésekkel ellátott rovatok követi. A rovatokat az illető arczké adja tölti be s ha betöltötte, vallomást tett, hogy miképp gondolkozik a nőkről, a férfiakról, mi a kedvence foglalkozása, mely írók és művészek tetszenek neki, mely ételt szereti legjobban, mi a jel-szava stb. A könyv czéljáról először Belicza József, költeményt pedig «Légy üdvöz szép emlékezet» czimú Komóczy József írt bele. Diszkrétben ára 3 frt 60 kr. — *Képes budapesti szakácskönyv*, St. Hilaire József elterjedt szakácskönyve után a magyar konyhához alkalmazták Kovács Irma, Dorn Anna, Gomdos Erzsébet, Marossy Emília és Moez Géza. Negyedik javított és bővített, az új mértékek alapján átdolgozott kiadás. Ára füve 1 frt 40 kr.; kötet 1 frt 80 kr. — *A római remekművek magyar fordításának 33-ik füzeté* gyanánt Plautus egyik vígjátékát, a «Három cziszt pénz» (trinummus) címűt kapjuk Danielovics Kálmán fordításában; ára 40 kr. — *Két tőrök* is jelen meg; iskolai használatra készítette Hátsék Ignác. Egyik az osztrák-magyar monarchia térképe, ára 30 kr.; a másik pedig a magyar korona országainak térképe, ára 20 kr. Végül: *Magyar virágyelv*, kicsiny füzetke, ötödik kiadás; ára 60 kr.

Stampfel Károly pozsonyi kiadásában az ifjúság számára való két mű hagyta el a sajtót. Egyik «Magyar Pantheon», a magyar történelem, művészet és irodalom 150 jelesének arczképével, rövid életrajzok kíséretében, melyeket dr. Márki Sándor írt. Kezdődik Hunyadi Jánossal és végződik Tóth Kálmánnal. Alkalmos, hogy az ifjúság emlékébe véssze a jelesek emlékezetét. Ára 2 frt. — A másik a «Földfedések könyve», mely a földrajz és népisme terén történt nevezeteseb utazásokat írja le a legrégibb időktől kezdve a legújabb utazásokig. két kötetben. Thomas Lajos műve után átdolgozta dr. Füstös György. A földrajzi ismeretekhez és az azok iránti érdeklődés felkeltéséhez jó előkészítő munka felnőttek számára is. Számos illusztráció érdekessé teszi. Az ismertetések sorát az ó-kori népek, azok földrajzi fogalmának feltüntetése, az indusok, zsidók, fömoziainak, görögök utazása kezd meg; ezt követik a középkori utazások, az Indiába vezető ut megalakítása s a közép-közép Amerika fölfedezésével ér véget. A második kötetben az újabb korszak nagy utazásai mellett a néprajz is jelentékeny helyet foglal. Leírja az Egyesült-államok gyarmatosítását, Szibériát, a hollandokat, angolok azzsiai foglaltsát, Ausztrália gyarmatosítását, az oceáni szigetvilágot, az Afrika belsejében történt utazá-

CLOVIS HUGUES KÉPVISELŐ ÉS NEJE, CLOVIS HUGUES ASSZONY.
A PÁRISI VÉRES DRÁMA HŐSEI.

sokat, Livingstone, Stanley fölfedezéseit, a sarki expedíciókat, a nemzetközi Afrika-társaság működését. A nagy események tömören egybefoglalva, következményeikkel jelölve, két nagy kötetet foglalnak el, sűrű nyomásban. Árát nem tudjuk.

«A párba szabályai», írta Bolgár Ferenc, es. és kir. főhadnagy. Második kiadásban jelent meg Grill Károly udvari könyvkereskedésében Budapestben; ára 80 kr.

Földadó-kulcs című munkára hirdet előzetést Szatmár-Németiből Fekete János kataszteri számízt. Földbírtokosok, tisztviselők, ügyvédek, községi jegyzők és bírák számára ajánlja művét, melynek jövedelméből a fele részt a szatmári ref. középiskolának két felső osztályval való kiegészítési költségeire szánta. Előfizetési ára 1 frt.

Zeneművek. Párisban élő hazánkfiától és jeles zeneszerzőtől, Bertha Sándortól két zenemű jelent meg. Az egyik «Andante religioso», zongorára és hegedűre, s Párisban O'Kelly adta ki; ára 6 frank. A másik «Hongrois», zongorára. Ezt Hamburgban a Cruz-czég bocsátotta forgalomba. Ára 1 frt 20 kr. A zenekevelők közönség az itthoni könyvkereskedés útján is megszerezheti e szép műveket. — *«Az ezres bankó»*, Margitay Dezsőnek a budai várszínházban jártékrendben levő népszínművéből tíz dal jelent meg a «Harmonia» egylet kiadásában. A dalok Konti Józseftől valók, s a füzet ára 1 frt 50 kr.

A nemzeti színházban Jókait «Arany ember» drámája eddig már ötször került színre, mindig egészen telt ház előtt, s a szerzőt minden előadás felvonásai közt sokszor kitapsolták. Jókait ez új színművét két bécsi színházban is elő akarják adni, s e színházak megbízottjai megtekintették a nemzeti színház előadását.

KÖZINTÉZETEK ÉS EGYLETEK.

A magyar tud. akadémián a hétfői ünnep követeztében e hó 8-án tartotta ülését a második osztály, Pulszky Ferenc elnöklété alatt.

Schwarz Gyula «Sallustios államformái és a görögök politikai irodalma» című tanulmányában Sallustios államformáiról értekezett. Sallustios a Julián császár barátja volt s platonikus bölcsész. «Az istenről és a világ-egyetemről» czim alatt egy bölcsészeti munkát hagyott hátra, melynek XI-ik fejezete a hat ismert antik államformával foglalkozik. E műben nagy elmélete annyit sem ér, mint a bizanci Theophylaktosé, de fontos az államtudományi irodalomra nézve, mert kiderül belőle, hogy nem méltoszi Hippodamoszal kezdődik a görögök politikai irodalma, hanem már az V-dik század elején. —

Utána báró Nyáry Albert mutatta be heraldikai művét, melynek elkészítését a történelmi bizottság bizta rá. A terjedelmes munka már rövid idő alatt kikérült a sajtó alól, s öt részre oszlak föl. Az első rész a heraldika beosztásáról szól, a második a czimerek eredetéről, a régi kor kiváltságos jelképeiről, a harmadik a középkori czimerekről, Magyarország czimereiről, stb.; a negyedik a czimerjogról, az ötödik pedig a heraldika kultúrájáról. Az ezimertanról hazánkban csak keveset írtak, s az egész czimertant, czimerjogot b. Nyáry tárgyalja először rendszeresen.

A tud. akademiából. Első ellenzék szervezkedett az ellen az indítvány ellen, hogy jövőre a levelező tagok számát határozzák meg. Az indítványt a második (történelmi, államtudományi és bölcsészeti) osztályban tették, a hol úgy találták, hogy a történettudomány képviselői közül sokat választanak, a jogtudomány képviselőiből pedig keveset. Ebben az osztályban van legtöbb ellenzője az indítványnak. Az első osztály Zichy Antal elnöklété alatt öt tagu bizottságot küldött ki, hogy a javaslatról tisztes jelentést tegyen. — Az igazgató tanács korében fölmerült az az eszme, hogy az akadémia nagyobb alapítói iránt külsőleg is fejezzék ki a kegyeletét. Akkor jött ez szóba, mikor néhai Zsivora György hagyományának ügyét tárgyalták és elhatározták, hogy az elhunytak díszes sírmeit elállítanak. A kegyelet nyilvánulásának azonban ki kell terjedni a régebbi alapítókra is. A legelső négy főrnak: Széchenyi István, Károlyi György, Andrássy György és Vay Abraham grófoknak, mint kik nagy alapítványokkal elsőket veték meg az akadémia alapját, márvány táblára kellene vésetni neveket s a táblát beilleszteni a palota falába. Több ily eszme merült föl s az igazgatótanács bizottságot alakított, mely részletes javaslatot fog tenni.

A színész-kongresszus e hó 10-én kezdte meg tanácskozásait a megyeházán kisebb teremben. Ribáry József miniszteri tanácsos, mint az orsz. színész-egyesület elnöke, nyitotta meg a kongresszust, kifejezván abbeli reményét, hogy a tíz, melylyel ezt az egyesületet megalakították, nem lesz szalmatűz, mint a hogy ezt az egyesület eddigi működéséből már állíthatni lehet.

A vidékről számos küldöttség érkezett. Képviseltette magát tíz igazgató és huszonhárom társulat, 42 személylyel. Ezek igazolása után választások következtek. A kongresszus elnökévé egyhangulag Ribáry Józsefet, alelnökké Feleky Miklóst és Váradi Antalt, jegyzökké pedig Arányi Dezsőt és Benedek Gyulát választották meg. A központi iroda vezetője, Bényei

István terjesztette elő az igazgatótanács évi jelentését. E szerint a színész-egyesület az utolsó évben 40 taggal szaporodott; van 90 alapító, 92 pártoló és 1422 rendes tagja. Magyarországon ez idő szerint 31 rendes színház, 47 színpados színterem és 26 állandó színikor, színgazgató 33 van, 31 fixista, 2 osztályrész, az előbbieket 874 taggal 50,379 frt havi fizetésel. A múlt év folyamán 1032 frt, 1884-ben 1520 frt segélyt adott. Az igazgatótanács tagjai megígérték, hogy egy kölcsön- és segélyalap összehozásáról a közgyűlés gondoskodik. Az egyesület hivatalos közlönye, a «Színészek Lapja», 383 frt veszteséggel zárta le számát. A költségvetés adatai szerint a bevétel 8100 frt, a kiadás 7782 frt volt. A nyugdíj-vagyon 63,514 frt, tavalý 51,567 frt volt. A jelentés felolvasása után köszönetet szavaztak az igazgató tanácsnak. Dr. Banga Sándor nyitramegyei főgőgyész az iránt tett indítványt, intézve az egyesület a színiügy nagyobb mérvű pártolása érdekében emlékiratokkal ellátott küldöttségeket a királyhoz, a miniszterelnökhöz és az országgyűléshez. Aradi Gerő e bár hazafias indulatból eredő javaslatról nem sok sikert vár. Sokkal hathatósabb eszköznek tartaná színiügyi bizottságok szervezését, melyek a színházaknak állandó közönséget teremtenének. Ribáry elnök is ez utóbbi javaslatot tartja célravezetőbbnek. Különben az indítványt a bizottság elé utasították.

A másnapi ülésben a javaslattevő bizottság indítványait köztök tárgyalni. Ezek a színiügy belsőbb dolgaira vonatkoznak. Előterjesztették a folyamódványokat is, melyek alapján 1200 frt segélyt szavaztak meg.

A magyarországi hírlapírók nyugdíjintézetének javára rendezett sorjáték nyereséményi közszemlére vannak kitéve. A három főnyeremény: egy gyémánt-ékszer, theás és kivés service és 12 szemlyre való készlet, ez utóbbi a legfinomabb ezüstből. E főnyeremények értéke 5000, illetőleg 1000 és 500 frt. A sorjegyek főelárúitójánál Fuchs H. Dorottya utca 9. sz. a levő váltóüzletében vannak kiállítva. A húzás 1885. január 2-án lesz. Egy sorjegyre ára 20 kr.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

A dunamelléki reformált egyházkerület december 10-én tartott közgyűlésén egyhangulag elhatározta, hogy a Lónyai Menyhért gr. elhaldozása következtében megterjedett főpáncolati állomás betöltésére a szavazatok jöve febr. 15-ikeig az illető esperesekhez, onnan pedig márczius 1-ig a püspöki hivatalhoz küldendők be. A közgyűlés után magán-értekezlet tartott a főgondnokoknál állomásra leendő kijelölés végett, és egyhangulag Tisza Lajos gróf jelölésére fogadtattak el. Lónyay fölött a tavaszi

Egy hatszor használt petitor, vagy annak helye egyezri itgatásnál 15 kr.; többszöri itgatásnál 10 kr. Bélyegdíj külön minden itgatás után 30 kr.

HIRDETÉSEK.

Kiadó-hivatalunk számára hirdeményeket elfogad BÉCSBEN: Dukas M. Riemergasse 12, Schalek Henrik Wollzeile 12, és Oppelk A. Stubenbastei 2.

Legujabb szabad. billard-golyók.

Alulírott bátorodik fizesselettel tudatni, hogy sok évi fáradság után -ikerült neki 1775 **billard - golyókat** készíteni, melyek jószág és tartósság tekintetében minden eddigi messze fölülmulnak. **Szin, hang és ruganyosság** tekintetében teljesen hasonlítanak az elefantcsont-golyókhoz, azonban elpusztíthatatlanság tekintetében messze felülmúlják azokat, miután törés vagy repedés a golyónál teljesen lehetetlen, s erre nevez 1 évi írásbeli jótállást vállalkoz. Egy darabnak ára 62 mnterig 5 forint, 62-66 mnterig 6 forint, 66-70 mnterig 6 frt 50 kr., nagyság szerint. **Közel 100 billard, minden rendszerből, folyton raktáron.** **KNILL KÁROLY**, Bécs, IX., Rossau, Rothe Löweg. 5. u. 7.

A németországi gyógyászati ügytársulatok által megvizsgált és kitünő alkalmazhatósága végett a magas cs. kir. magyarországi helytartóság által engedélyezett.

Köszvényvászón

mindenféle köszvény, csúsz, rheuma, szagatás, mell-, gerinczafájdalmak, keresztcsont-fájás (Hexenschuss), labkőszvény stb. ellen. Egy csomag ára 1 frt 5 kr., kettős erejű 2 forint 10 kr.

Dr. Hufeland híres orvos gyógytani műveiben így szól: Két baj létezik, melyek ellen a gyógytan haszalan tudottéddig gyógyíróvel bíró szer után, e bajok a fejost és köszvény. Ezeknek óvszere a köszvény-vászón által felírva van. 10416

Dr. BURON PÁRISI ÁLTALÁNOS SEB-TAPASZA

mindenféle sebek, gyonyedések és dagasztások ellen. — Egy csomag ára a használati módjával együtt 70 kr., kisebb csomag 35 kr. **Boston** küldés 10 krajár. **Valódian** Pesten egyedül csak **TÖRÖK JÓSEF** ur gyógyszer-társában, király-utca 7. sz. — **Dobozokban**: Rothschneck ur gyógyszer-társában. — **Mohácsban**: Jesevics Károly. — **Kolozsvárt**: Wolf és Hintz gyógyszerésznél. — **Bécs**: Köllner gyógyszerész. — **Szegeden**: Weigler György és Kovács gyógyszerész. — **Temesvároson**: Magyar gyógyszerész. — **Moson**: Fehér János. — **Pécs**: Fuchs. — **Magy-Szeben**: Schneider. — **Székességhelyvár**: Diehalla Gy. — **Gyöngyösön**: Vozary gyógyszerész. — **Szige**: Vozary és Ehrenfeld W. — **Miskolcon**: Ujházy győgy. — **Kassa**: Aschwig gyógyszerész. — **Braşov**: Kugler. — **Árad**: Tócsa és Társas. — **Oravticia**: Kneibach gyógyszerész. — **Ujvidék**: Grossinger gyógyszerész. — **Zágráb**: Milibach gyógyszerész. 10781

KÖHÖGES ELLEN

Dr. FÁYKISS

szepesi kárpát-növény-kivonata egy üveg, használati utasítással 75 krajczár. **szepesi kárpát-növény-czukorkák** egy skatulya, használati utasítással 25 krajczár. **szepesi kárpát-növény-thea** csomag, használati utasítással 50 kraj., kisebb csomag 25 kraj. **Mell- és tüdő-betegeknek!**

15 év óta a legjobb sikerrel használták és ajánlották: köhögés, hurut, rekedtség, köh-hurut (számárhurut), nátházás (influenza), szék-méltóság, leleketi bajok, oldalszúrás, kiféltett torokgyulladás, tüdő-gyulladás és egyéb kimerítő és gyengítő betegségekben. Valódi minőségben kaphatók magánál a készítőnél **Fáykiss József** gyógyszerésztársában **Temesvárott** (Józsefváros); **Budapesten**: **Török József** gyógyszerésznél király-utca 12. szám; **Thallmayer** és **Setts**, kereskedőnél, **Kochmeister Frigyes** utóadánál, és a legtöbb magyarországi gyógyszer-társában.

ARCZBŐR.

A szépség egyik fő feltétele a szép arczbor. Még a legkevésbé szép alkotás arca is elbűsölhető, ha annak bőre kifogástalan. A legszebb lyosabb szépség pedig csak akkor lesz kellemes méltányolva, ha a bőr és annak színe nem nékülölködik a tisztaságot, fényt és fiatal illendiséget. Számtalan hölgy elveszt minden igényét a szépségre, ha arczborát kifogásolható. Hogy tehát ez szép és eljettirésig maradjon a késő agykorig, használják a számos tekintély, s ezek között Fyefuch tanár Londonban, Raspi tanár, dr. Jünger, dr. Raunditz, stb. által ajánlt, é év óta szívesen használják a szép arczbor. **Legteljesebb nyír-balmot.** Ezen kedvelt szappant, szappant, a káros kendőző, szennvedőket vagy egyéb okoknál fogva tökéletesen tisztítsák, sőt a hamis által szennvedett bőrszövetet is teljesen helyreállítják. A fonyadt szappant, szappant, a káros kendőző, szennvedőket vagy egyéb okoknál fogva tökéletesen tisztítsák, sőt a hamis által szennvedett bőrszövetet is teljesen helyreállítják. **Ujra felírású és simavá teszi, s annak kedves színezetét kölcsönöz, s leginkább a korosabb arak és hölgyek által figyelembe veendő.** Hogy **Dr. Langiel** nyír-balmának kiváló minőségű jobba és megbízhatóbb szer a bőr fenntartása és szépsége, mindazok elismerik, a kik kísérletet tettek vele. — Egy csomag 1 frt 50 kr. — **Főletér Magyarországon** számarra: **Török József** gyógyszer-társában **Budapest**, király-utca 12. sz. — **Pozsonyban**: **Fischer** Bédognál. **Mihálykapu**. — **Temesvárott**: **Tarcsay István**nál. **Zágrábban**: **Mittelbach** Zeigm. gyógyszerész. 844

A FRANKLIN-TÁRSULAT

KÉPES KIADÁSAI.

Egy-egy kötet vörös vászonba kötve, aranyvágással 1 frt 1. Boldogháza. 2. A vékföldi lelkész. 3. Robinson Crusoe élete és kalandjai. 4. Kisfaludy Sándor. Regék a magyar előidőből. 5. Czuczor Gergely. Képes mesék. 6. András a szolgálókény. 7. 8. Hősök és csaták. 2 kötet.

A FRANKLIN-TÁRSULAT

KÉPES MESE-KÖNYVEI.

Ára egy-egy kötetnek színes borítékba kötve 80 kr

1. Hamupipóke.
2. Csipkerózsza.
3. A hős szabó.
4. Húvelky Matyi.
5. Jancsi és Őzsiike.
6. A vörösbóbítáé kis leány.

KINCSEM-SORSJÁTÉK

Egy sorsjegy 1 frt, 11 sorsjegy 10 frt. (A sorsjegyek valamint a sorsolási jegyek portmentes megküldése czéjből 15 kr. melléklendő a megrendeléshez.) **10.000** nyeremény és pedig: **1-ső főnyeremény** **50.000** o. e. **Második főnyeremény** **20.000** forint **3. főnyeremény** **10.000** frt. o. ért. **4. főnyeremény** **5.000** frt. o. ért. **5. főnyeremény** **3.000** frt. o. ért. **6. főnyeremény** **2.000** frt. o. ért. **7. főnyeremény** **1.000** frt. o. ért. **8. főnyeremény** **500** frt. o. ért. **9. főnyeremény** **250** frt. o. ért. **10. főnyeremény** **100** frt. o. ért. **11. főnyeremény** **50** frt. o. ért. **12. főnyeremény** **25** frt. o. ért. **13. főnyeremény** **10** frt. o. ért. **14. főnyeremény** **5** frt. o. ért. **15. főnyeremény** **2** frt. o. ért. **16. főnyeremény** **1** frt. o. ért. **17. főnyeremény** **50** c. **18. főnyeremény** **25** c. **19. főnyeremény** **10** c. **20. főnyeremény** **5** c. **21. főnyeremény** **2** c. **22. főnyeremény** **1** c. **23. főnyeremény** **50** d. **24. főnyeremény** **25** d. **25. főnyeremény** **10** d. **26. főnyeremény** **5** d. **27. főnyeremény** **2** d. **28. főnyeremény** **1** d. **29. főnyeremény** **50** e. **30. főnyeremény** **25** e. **31. főnyeremény** **10** e. **32. főnyeremény** **5** e. **33. főnyeremény** **2** e. **34. főnyeremény** **1** e. **35. főnyeremény** **50** f. **36. főnyeremény** **25** f. **37. főnyeremény** **10** f. **38. főnyeremény** **5** f. **39. főnyeremény** **2** f. **40. főnyeremény** **1** f. **41. főnyeremény** **50** g. **42. főnyeremény** **25** g. **43. főnyeremény** **10** g. **44. főnyeremény** **5** g. **45. főnyeremény** **2** g. **46. főnyeremény** **1** g. **47. főnyeremény** **50** h. **48. főnyeremény** **25** h. **49. főnyeremény** **10** h. **50. főnyeremény** **5** h. **51. főnyeremény** **2** h. **52. főnyeremény** **1** h. **53. főnyeremény** **50** i. **54. főnyeremény** **25** i. **55. főnyeremény** **10** i. **56. főnyeremény** **5** i. **57. főnyeremény** **2** i. **58. főnyeremény** **1** i. **59. főnyeremény** **50** j. **60. főnyeremény** **25** j. **61. főnyeremény** **10** j. **62. főnyeremény** **5** j. **63. főnyeremény** **2** j. **64. főnyeremény** **1** j. **65. főnyeremény** **50** k. **66. főnyeremény** **25** k. **67. főnyeremény** **10** k. **68. főnyeremény** **5** k. **69. főnyeremény** **2** k. **70. főnyeremény** **1** k. **71. főnyeremény** **50** l. **72. főnyeremény** **25** l. **73. főnyeremény** **10** l. **74. főnyeremény** **5** l. **75. főnyeremény** **2** l. **76. főnyeremény** **1** l. **77. főnyeremény** **50** m. **78. főnyeremény** **25** m. **79. főnyeremény** **10** m. **80. főnyeremény** **5** m. **81. főnyeremény** **2** m. **82. főnyeremény** **1** m. **83. főnyeremény** **50** n. **84. főnyeremény** **25** n. **85. főnyeremény** **10** n. **86. főnyeremény** **5** n. **87. főnyeremény** **2** n. **88. főnyeremény** **1** n. **89. főnyeremény** **50** o. **90. főnyeremény** **25** o. **91. főnyeremény** **10** o. **92. főnyeremény** **5** o. **93. főnyeremény** **2** o. **94. főnyeremény** **1** o. **95. főnyeremény** **50** p. **96. főnyeremény** **25** p. **97. főnyeremény** **10** p. **98. főnyeremény** **5** p. **99. főnyeremény** **2** p. **100. főnyeremény** **1** p. **101. főnyeremény** **50** q. **102. főnyeremény** **25** q. **103. főnyeremény** **10** q. **104. főnyeremény** **5** q. **105. főnyeremény** **2** q. **106. főnyeremény** **1** q. **107. főnyeremény** **50** r. **108. főnyeremény** **25** r. **109. főnyeremény** **10** r. **110. főnyeremény** **5** r. **111. főnyeremény** **2** r. **112. főnyeremény** **1** r. **113. főnyeremény** **50** s. **114. főnyeremény** **25** s. **115. főnyeremény** **10** s. **116. főnyeremény** **5** s. **117. főnyeremény** **2** s. **118. főnyeremény** **1** s. **119. főnyeremény** **50** t. **120. főnyeremény** **25** t. **121. főnyeremény** **10** t. **122. főnyeremény** **5** t. **123. főnyeremény** **2** t. **124. főnyeremény** **1** t. **125. főnyeremény** **50** u. **126. főnyeremény** **25** u. **127. főnyeremény** **10** u. **128. főnyeremény** **5** u. **129. főnyeremény** **2** u. **130. főnyeremény** **1** u. **131. főnyeremény** **50** v. **132. főnyeremény** **25** v. **133. főnyeremény** **10** v. **134. főnyeremény** **5** v. **135. főnyeremény** **2** v. **136. főnyeremény** **1** v. **137. főnyeremény** **50** w. **138. főnyeremény** **25** w. **139. főnyeremény** **10** w. **140. főnyeremény** **5** w. **141. főnyeremény** **2** w. **142. főnyeremény** **1** w. **143. főnyeremény** **50** x. **144. főnyeremény** **25** x. **145. főnyeremény** **10** x. **146. főnyeremény** **5** x. **147. főnyeremény** **2** x. **148. főnyeremény** **1** x. **149. főnyeremény** **50** y. **150. főnyeremény** **25** y. **151. főnyeremény** **10** y. **152. főnyeremény** **5** y. **153. főnyeremény** **2** y. **154. főnyeremény** **1** y. **155. főnyeremény** **50** z. **156. főnyeremény** **25** z. **157. főnyeremény** **10** z. **158. főnyeremény** **5** z. **159. főnyeremény** **2** z. **160. főnyeremény** **1** z. **161. főnyeremény** **50** aa. **162. főnyeremény** **25** aa. **163. főnyeremény** **10** aa. **164. főnyeremény** **5** aa. **165. főnyeremény** **2** aa. **166. főnyeremény** **1** aa. **167. főnyeremény** **50** ab. **168. főnyeremény** **25** ab. **169. főnyeremény** **10** ab. **170. főnyeremény** **5** ab. **171. főnyeremény** **2** ab. **172. főnyeremény** **1** ab. **173. főnyeremény** **50** ac. **174. főnyeremény** **25** ac. **175. főnyeremény** **10** ac. **176. főnyeremény** **5** ac. **177. főnyeremény** **2** ac. **178. főnyeremény** **1** ac. **179. főnyeremény** **50** ad. **180. főnyeremény** **25** ad. **181. főnyeremény** **10** ad. **182. főnyeremény** **5** ad. **183. főnyeremény** **2** ad. **184. főnyeremény** **1** ad. **185. főnyeremény** **50** ae. **186. főnyeremény** **25** ae. **187. főnyeremény** **10** ae. **188. főnyeremény** **5** ae. **189. főnyeremény** **2** ae. **190. főnyeremény** **1** ae. **191. főnyeremény** **50** af. **192. főnyeremény** **25** af. **193. főnyeremény** **10** af. **194. főnyeremény** **5** af. **195. főnyeremény** **2** af. **196. főnyeremény** **1** af. **197. főnyeremény** **50** ag. **198. főnyeremény** **25** ag. **199. főnyeremény** **10** ag. **200. főnyeremény** **5** ag. **201. főnyeremény** **2** ag. **202. főnyeremény** **1** ag. **203. főnyeremény** **50** ah. **204. főnyeremény** **25** ah. **205. főnyeremény** **10** ah. **206. főnyeremény** **5** ah. **207. főnyeremény** **2** ah. **208. főnyeremény** **1** ah. **209. főnyeremény** **50** ai. **210. főnyeremény** **25** ai. **211. főnyeremény** **10** ai. **212. főnyeremény** **5** ai. **213. főnyeremény** **2** ai. **214. főnyeremény** **1** ai. **215. főnyeremény** **50** aj. **216. főnyeremény** **25** aj. **217. főnyeremény** **10** aj. **218. főnyeremény** **5** aj. **219. főnyeremény** **2** aj. **220. főnyeremény** **1** aj. **221. főnyeremény** **50** ak. **222. főnyeremény** **25** ak. **223. főnyeremény** **10** ak. **224. főnyeremény** **5** ak. **225. főnyeremény** **2** ak. **226. főnyeremény** **1** ak. **227. főnyeremény** **50** al. **228. főnyeremény** **25** al. **229. főnyeremény** **10** al. **230. főnyeremény** **5** al. **231. főnyeremény** **2** al. **232. főnyeremény** **1** al. **233. főnyeremény** **50** am. **234. főnyeremény** **25** am. **235. főnyeremény** **10** am. **236. főnyeremény** **5** am. **237. főnyeremény** **2** am. **238. főnyeremény** **1** am. **239. főnyeremény** **50** an. **240. főnyeremény** **25** an. **241. főnyeremény** **10** an. **242. főnyeremény** **5** an. **243. főnyeremény** **2** an. **244. főnyeremény** **1** an. **245. főnyeremény** **50** ao. **246. főnyeremény** **25** ao. **247. főnyeremény** **10** ao. **248. főnyeremény** **5** ao. **249. főnyeremény** **2** ao. **250. főnyeremény** **1** ao. **251. főnyeremény** **50** ap. **252. főnyeremény** **25** ap. **253. főnyeremény** **10** ap. **254. főnyeremény** **5** ap. **255. főnyeremény** **2** ap. **256. főnyeremény** **1** ap. **257. főnyeremény** **50** aq. **258. főnyeremény** **25** aq. **259. főnyeremény** **10** aq. **260. főnyeremény** **5** aq. **261. főnyeremény** **2** aq. **262. főnyeremény** **1** aq. **263. főnyeremény** **50** ar. **264. főnyeremény** **25** ar. **265. főnyeremény** **10** ar. **266. főnyeremény** **5** ar. **267. főnyeremény** **2** ar. **268. főnyeremény** **1** ar. **269. főnyeremény** **50** as. **270. főnyeremény** **25** as. **271. főnyeremény** **10** as. **272. főnyeremény** **5** as. **273. főnyeremény** **2** as. **274. főnyeremény** **1** as. **275. főnyeremény** **50** at. **276. főnyeremény** **25** at. **277. főnyeremény** **10** at. **278. főnyeremény** **5** at. **279. főnyeremény** **2** at. **280. főnyeremény** **1** at. **281. főnyeremény** **50** au. **282. főnyeremény** **25** au. **283. főnyeremény** **10** au. **284. főnyeremény** **5** au. **285. főnyeremény** **2** au. **286. főnyeremény** **1** au. **287. főnyeremény** **50** av. **288. főnyeremény** **25** av. **289. főnyeremény** **10** av. **290. főnyeremény** **5** av. **291. főnyeremény** **2** av. **292. főnyeremény** **1** av. **293. főnyeremény** **50** aw. **294. főnyeremény** **25** aw. **295. főnyeremény** **10** aw. **296. főnyeremény** **5** aw. **297. főnyeremény** **2** aw. **298. főnyeremény** **1** aw. **299. főnyeremény** **50** ax. **300. főnyeremény** **25** ax. **301. főnyeremény** **10** ax. **302. főnyeremény** **5** ax. **303. főnyeremény** **2** ax. **304. főnyeremény** **1** ax. **305. főnyeremény** **50** ay. **306. főnyeremény** **25** ay. **307. főnyeremény** **10** ay. **308. főnyeremény** **5** ay. **309. főnyeremény** **2** ay. **310. főnyeremény** **1** ay. **311. főnyeremény** **50** az. **312. főnyeremény** **25** az. **313. főnyeremény** **10** az. **314. főnyeremény** **5** az. **315. főnyeremény** **2** az. **316. főnyeremény** **1** az. **317. főnyeremény** **50** ba. **318. főnyeremény** **25** ba. **319. főnyeremény** **10** ba. **320. főnyeremény** **5** ba. **321. főnyeremény** **2** ba. **322. főnyeremény** **1** ba. **323. főnyeremény** **50** bb. **324. főnyeremény** **25** bb. **325. főnyeremény** **10** bb. **326. főnyeremény** **5** bb. **327. főnyeremény** **2** bb. **328. főnyeremény** **1** bb. **329. főnyeremény** **50** bc. **330. főnyeremény** **25** bc. **331. főnyeremény** **10** bc. **332. főnyeremény** **5** bc. **333. főnyeremény** **2** bc. **334. főnyeremény** **1** bc. **335. főnyeremény** **50** bd. **336. főnyeremény** **25** bd. **337. főnyeremény** **10** bd. **338. főnyeremény** **5** bd. **339. főnyeremény** **2** bd. **340. főnyeremény** **1** bd. **341. főnyeremény** **50** be. **342. főnyeremény** **25** be. **343. főnyeremény** **10** be. **344. főnyeremény** **5** be. **345. főnyeremény** **2** be. **346. főnyeremény** **1** be. **347. főnyeremény** **50** bf. **348. főnyeremény** **25** bf. **349. főnyeremény** **10** bf. **350. főnyeremény** **5** bf. **351. főnyeremény** **2** bf. **352. főnyeremény** **1** bf. **353. főnyeremény** **50** bg. **354. főnyeremény** **25** bg. **355. főnyeremény** **10** bg. **356. főnyeremény** **5** bg. **357. főnyeremény** **2** bg. **358. főnyeremény** **1** bg. **359. főnyeremény** **50** bh. **360. főnyeremény** **25** bh. **361. főnyeremény** **10** bh. **362. főnyeremény** **5** bh. **363. főnyeremény** **2** bh. **364. főnyeremény** **1** bh. **365. főnyeremény** **50** bi. **366. főnyeremény** **25** bi. **367. főnyeremény** **10** bi. **368. főnyeremény** **5** bi. **369. főnyeremény** **2** bi. **370. főnyeremény** **1** bi. **371. főnyeremény** **50** bj. **372. főnyeremény** **25** bj. **373. főnyeremény** **10** bj. **374. főnyeremény** **5** bj. **375. főnyeremény** **2** bj. **376. főnyeremény** **1** bj. **377. főnyeremény** **50** bk. **378. főnyeremény** **25** bk. **379. főnyeremény** **10** bk. **380. főnyeremény** **5** bk. **381. főnyeremény** **2** bk. **382. főnyeremény** **1** bk. **383. főnyeremény** **50</**

ORFÉVREIE CHRISTOFFLE.

Világhírű legjobban esztétizált és aranyozott asztali készlet. Az esztétizálás kezesség mellett minden darabon be van nyomva. Egyetlen a mi a valódi ezüstöt helyettesíti.

Egy 12 személyre való asztali készlet 190 forint.		1874	
12 evőkanál ... 17 ft — kr.	12 csemegekész 15 ft — kr.	1 ezüstkörhinta ... 4 ft — kr.	1 hal-készlet ... 9 ft — kr.
12 evővilla ... 17 — —	1 levesnérő ... 5 * 30	1 mustárfazék ... 5 * 50	1 ezüst solajtar. 15 — —
12 asztali kés ... 17 — —	1 tejszedő ... 3 * 20	2 dupla sótartó ... 7 * 30	1 cukor-fogó ... 1 * 75
12 kávéskanál ... 9 — —	1 vastagétel-szedő ... 4 — —	1 pecsenye-villa ... 1 * 50	1 pecsenye-villa ... 1 * 50
12 csemegevilla ... 15 — —	1 befőtt kanál ... 3 * 50	1 vágó-készlet ... 7 * 50	12 kényyereg ... 8 * 25
12 csemegekész ... 15 — —	1 márt. issz. kanál ... 3 * 50	1 saláta-készlet ... 6 * —	Osszesen 190 ft — kr.

Ezen készlet valódi ezüstből körülbelül 1000 frtk. bef. annálgya évenként 60 frt kamatvesztéséget eredményez, és így 3 év alatt az Orfévrie Christoffle készlet megvehető, az pedig sok évig használható és idővel esztétizált készlettel ismét megújítható. Ajánljuk evőeszközökön kívül mindennemű asztali tárgyainkat a legzavagabb választékban, u. m.: gyertyatartók, kargyertyatartók, ezüst- és olaj-állványok, kenyér-kosarak, borhűtők, kávé-, tea- és étel-készletek, csemege-állványok stb.; minden háztartásnak különösen alkalmas, kelendőnek ép egy mint ajándéknak; végre különleges szépséges tárgyak: szálidok, vendéglők, kávéházak, gyóghelyek, tisztai étkezési-egyletek, kaszinók és gózhajók számára stb. Csak a Christoffle-féle valódi gyártmány viseli a fenti gyári jegyet, és a teljes Christoffle-jegyet. Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentesen. Az összes főműanyag ismét megújítható elvállaltatik.

HARSÁNYI ISTVÁN Magyarországi főraktár: Christoffle és társa Páris és Carlsruhe. Árszámárú-korrekciónál Budapestben, Váci utca 22. a Nemzeti szálloda épületében.

51-IK SZÁM. 1884. BUDAPEST, DECEMBER 21. XXXI. ÉVFOLYAM.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és egyéb évrő 12 frt POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt: félre ... 6 * Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG: egész évrő 2 frt félre ... 4 * Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK: egész évrő 6 frt félre ... 3 * Külföldi előfizetőkhez a postaiak megválasztott viteljei is tartalmazandó.

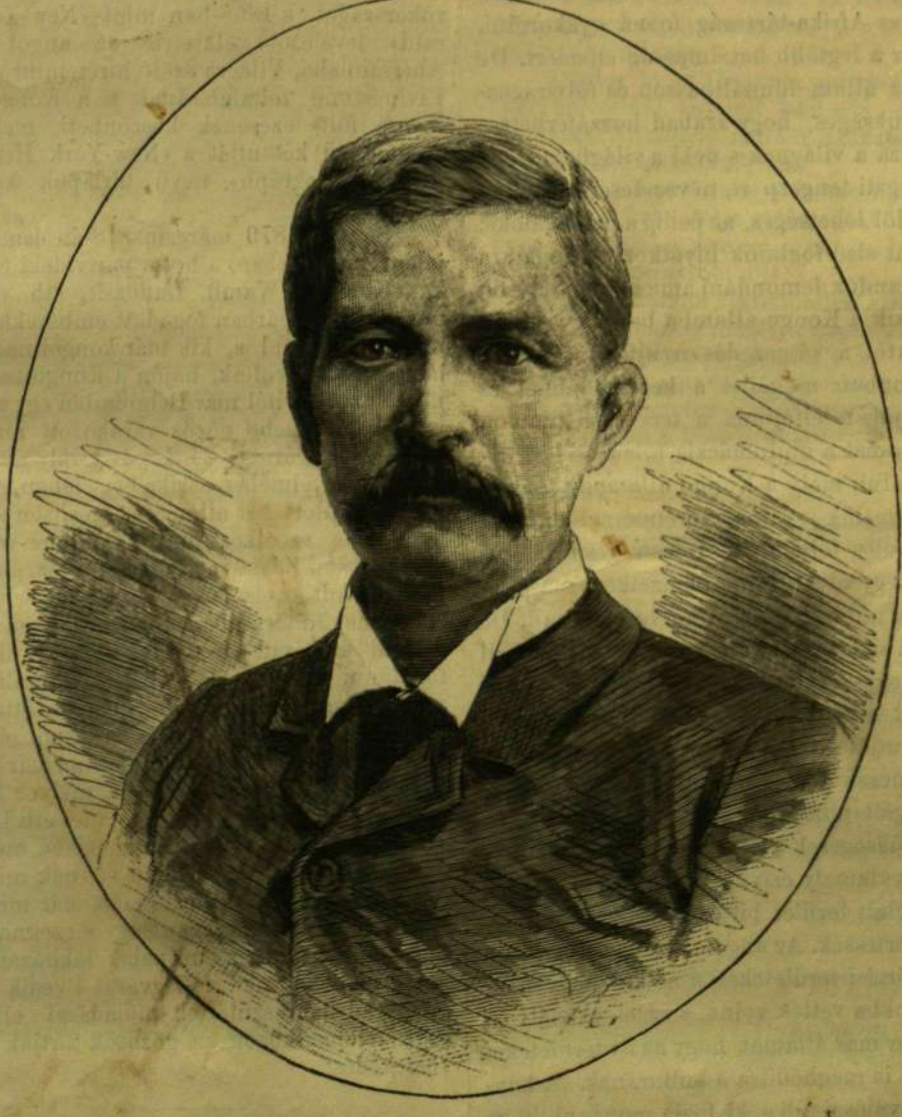
STANLEY HENRIK ÉS A KONGO-KONFERENCIA.

KÖZÉP-AFRIKA, nevezetesen a Kongo folyam híres fölfedezőjének nevével a «Vasárnapi Ujság» hasábjain nem ez alkalommal találkozunk először az olvasó. A merész, vállalkozó szellemű amerikai hírlapíró a legjelentékenyebb afrikai utazók egyikének volt bemutatva már akkor, midőn az Afrika ismeretlen belsejében elveszettnek hitt Livingstone Dávid felfedezésére indult s a bátor utazót a Tanganika tó partján Udzsidsziben megtalálta s róla Európába tudósítást hozott, magával hozván egyúttal a híres utazó nagybecsű naplóját és főljegyzéseit.

Aztán elkészíté uti tervét s várta a kedvező alkalmat, hogy végrehajtását megkezdhesse. Az alkalom nem várattott magára sokáig. A «Daily Telegraph» című angol hírlap egyik szerkesztője, midőn épen a Livingstone után megfejtetlen maradt nagy rejtélyről beszélgettek, e kérdéssel fordult hozzá: — «Tudná és akarná-e ön e művet befejezni?» — «A Tanganika tó kifolyása még nincs fölfedezve, — vizonzá Stanley, — Speke vázlatainak kivételével a Viktória tórol jóformán semmit sem tudunk, még azt sem, egy vagy több tóból áll-e, s épen e miatt ismeretlenek még a Nilus forrásai is. Ezenkívül az afrikai kontinens nyugati fele a térképeken még mindig

puszta fölt gyanánt van feltüntetve. Ha ezeket nézve megbízatom: a míg életben maradok, valamit mindenesetre el fogok érni. Ha átélhetem az egész munka befejezéséhez szükséges időt: mindent be fogok fejezni.» És Stanley megtartá szavát. 1878. augusztus 15-én elhagyta Angliát, s azon év november 12-én Zanzibárból megindult és elmerült az expedíció az ismeretlen világérsz belsejébe, hogy 999 nap mulva, megfogya, elgyötörve, félig holtan az éhségtől, fáradtságtól és kiállott szenvedésektől, megjelenjen a nyugati parton s elmondhassa: fölfedeztem a Nilus forrásait s rájöttem, hogy az Afrika keletén fakadó Luabala folyó, melyét Livingstone folyamának keresztel-

Stanley fölfedezői híre, neve azonban, bármi sikeres volt is ez első útja, az utazások krónikájába nem ez alkalommal lön bejegyezve a legnagyobb betűkkel, hanem azon második közép-afrikai nagy útja alkalmából, mely a fölfedezések történetében korszakot jelez s melynek eredménye ma már kihatást gyakorol az egész művelt világra. Mert bizonyos, hogy Stanleynek e nevezetes útja nélkül ma nem ülnének együtt Berlinben Európa és Éjszak-Amerika diplomatái, hogy a Közép-Afrikában fölláttandó új nagy állam koncepcziója fölött tanácskozzanak. Mint e nevezetes utjáról szóló munkája bevezetésében ő maga írja, Livingstone halála volt az ok, mely őt arra bírta, hogy a hős jelkű aggyastán művének befejezésére vállalkozzék, s azt be is fejezze, vagy bele haljon.

STANLEY HENRIK.

Midőn Livingstone holtteste Angliába elérkezett s a Westminster-apátságban ünnepélyesen eltemettetett: ott a tudományos kutató-sok nagy martyrijának koporsója fölött szilárdítá meg magában Stanley az elhatározást, hogy átveszi a gazdátlan örököt s kiegészítve fogja átadni az emberiségnek, a civilizációnak. A mi Afrikára vonatkozó munkát csak megszerezhetett, mind összegyűjté és áttanulmányozá, hogy kellő késziltéssel láthasson nagy és veszedelmes földadatának megoldásához.

Termények tűzkár elleni biztosítása.

MAGYAR-FRANCZIA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG.

Befizetett alaptőke frt 4,000,000.— aranyban.
Tartalék alapok „ 3,065,712.74 „

A gazdaközönség figyelmébe ajánlatik a rendkívül előnyös mezőgazdasági általánybiztosítás.

Bővebb felvilágosítások nyerhetők az igazgatóságnál 1685 Budapest, IV., városház-tér 1. szám alatt, és a társaság minden ügyünkéségénél.

Kisorsolással egybekötött életbiztosítás.

Meglepően ható külső szer

RHEUMA ÉS KÖSZVÉNYNEL

füzámódási és fűési daganatok, reumatikus fejsz. k. g. t. a

REPARATOR.

A fővárosi kórházakban tett több száz kísérlet után a «Reparator» oly kitűnő, mondhatni oly meglepő hatásnak bizonyult, hogy az az általában alkalmazott gyógyszer-óra-ba vételett föl. A többi között oly esetekben is tetetett a «Reparator»-ral kísérlet, melyeknél megelőzőleg hónapokon át már minden ismert mod és szer hatástalannak bizonyult, míg végre a Reparatort alkalmaztatván: általa 3—4 nap alatt föléletes gyógyulás lett elérve. A Sz. Rókus-kórház II. orvosi osztályán a Reparatort 135 esetben tetetett kísérlet, melyek közül 9 esetben javulás, 126 esetben teljes gyógyulás éretett el. Ezen egy példa eléggé bizonyítja a Reparatort rendkívüli hatását: ezért föléletes a közönség köréből érkezett bizonyítványokat nyilvánosságra hozni.

Egy nagy üveg 1 forint, kis üveg 50 krajczár.

Főraktár: Budapest, VIII. Kálvintér, Magyar korona című gyógyszerár, honnan postai utánvétellel is rendelhető: — Minden vidéki gyógyszerárban — raktárban van. Minden üveg fenti védjeggyel van ellátva.

KRIEGER GYÖRGY, gyógyszerész Budapestben.

THEDO tanár szakállhagymája,

legjobb és leghíresebb szer a szakáll szép növesésnek eszközlésére. Számtalan van még legmagasabb rangú férfiak között is, kik szép szakállukat csupán e szernek köszönhetik. — E szer a szakállt hihetetlen gyorsasággal növesíti, úgy hogy általa még 13 éves ifjak is a legrövidebb idő alatt teljes szakállhoz jutnak, minél a bizonyítványok ezrei is tanuszkodnak.

Éder Ferenc gyógyszerész urnak Brnmben. A nekem küldött Thedo-féle szakállhagyma kitűnőnek bizonyult, mit köszönetem mellett ezennel tudomást adok. Miskolc, 1879. szept. 25-én. Otpreda József.

Fürst József urnak Prágában. Szives köszönetemet a szakállhagymáért; nagyon jónak találattott. Mindenkinek a legjobb lelkével ajánlatom. Schwarzbach, 1875. febr. 23. Hirt Károly s. k. épít. vállalkozó.

Fürst József gyógyszerész urnak Prágában. A szakállhagyma joggal mondható csodaszernek. Alig négyhetel használat után örömmel látom régi óhajátomat teljesedése menni. Kérem önt stb. Teschen, 1879. máj. 23-án. Gindra Wenczel, órász.

Valódi minőségben Budapestben csak Török József ur gyógyszerárban Király-utca, kaputól, 3. szobában Füstörz Félizsél. Mihálykapu. Temesváron Tacsay Istvánál. 1 csomag ára frt 2-10.

Alkalmi ajándékok legnagyobb választékban!!!

Benedek Gábor és testvére

ékszerészek
Budapestben, hatvani utca 17. sz. a.

Alapítottak 1867. évben.

ÁRJEJYZEK

Aranyeműek hivatalos próbával ellátva.

Függő, lencsék gyermekek számára	frt 1.20 és feljebb	Valódi svájci órák 2 évi jótállás mellett.
— gömbölyűek	frt 3. — 4. — 6. —	Ezüst henger-óra, 1 fedéllel
— gyémánttal	frt 15. — 20. — 30. — 50. —	frt 9. — és feljebb
— briliánttal	frt 35. — 45. — 60. — 100. —	frt 12. — 14. — 16. — 18. — 20. —
	500. —	— horgony-óra, 1
Melltűk. (Broche)	frt 4. — 6. — 9. —	frt 14. — 16. — 18. — 20. —
— gyémánt	frt 27. — 35. — 60. —	Metall-v. N. ekle-Remontoir, frt 8. — 10. —
— briliánttal	frt 70. — 150. — 250. —	Ezüst Remontoir, 1 fedéllel
Garnitúrák. (függő s mellű)	frt 15. — 20. — 25. —	frt 14. — 16. — 18. — 20. —
— gyémánttal	frt 40. — 50. — 60. —	Arany férfi-óra, 1
Gyűrűk, női divat	frt 2.50. — 4. — 8. —	frt 35. — 40. — 50. —
— karika	frt 3. — 4. — 8. — 15. —	— Remontoir-óra, 1 fed.
— gyémánttal	frt 10. — 15. — 25. —	frt 35. — 40. — 50. —
— briliánttal	frt 25. — 35. — 55. — 100. — 250. —	Chronometer
— püspök gyémánttal	frt 60. — 100. — 150. —	Női óra
Medaillon	frt 10. — 13. — 16. —	frt 2. — 24. — 30. —
— gyémánttal	frt 20. — 25. — 35. —	frt 1. — 25. — 28. —
Keresztek	frt 3. — 4. — 6. —	frt 2. — 35. — 40. —
— püspök email nélkül	frt 60. — 70. —	— Remont-ó a, gyémántkövel.
Karperecek	frt 12. — 15. — 25. — 40. —	frt 50. — 60. —
— gyémánttal	frt 40. — 50. — 70. —	Theaszürő, Moecca kanál, cukorforgó, cukor-
Collierláncok	frt 9. — 12. — 20. — 30. —	szőrő, sórtartó, kulostartó, varrókészet tokban
Oraláncok, női rövid	frt 20. — 25. — 30. —	asztalkendőtartó, gyufatartó, különféle arakban
— női hosszú	frt 25. — 30. —	Teljes ezüst evőeszközlet 6 személyre, kulossal
— férfi rövid	frt 20. — 25. — 35. —	zárható börtokban frt 120. — 140. — és feljebb
— férfi hosszú	frt 35. — 40. — 60. —	— 12 személyre
Állványok ezüstlábbal	frt 8. — 10. — és feljebb	Csemege-eszköz tokban 6 pár
— tönör ezüstből	frt 40. — 50. — 65. —	Asztali evőeszköz tokban 6 pár
Gyertyatartók, asztali	frt 33. — 40. —	frt 15. — 20. —
— zongora, kétágu	frt 50. — 60. —	Czukorszelence
Grandol, két vagy több águ	frt 80. — 125. —	Dohányszelence
Gyermek-evőeszköz	frt 5. — 8. — 10. —	Tálca
— pohárral	frt 15. — 20. —	frt 30. — 40. — 50. —
		— Kenyérkosár
		frt 20. — 30. —
		Névjeggyűjtő
		frt 20. — 20. —

Régiségtárgyakat legmagasabb áron vásárolunk. — Kimerítőbb árjegyzékkel kívánatra, bérmentve szolgálunk. — Vidéki megrendeléseket lelkiismeretesen és pontosan eszközölünk.

ESKÖRT (epilepsia) s minden egyéb idegbetegség et gyógyítá kedjéért Dr. Kilián spec. Orv. Állam (Svájcország). Számos sikeresen uszá aranyérem s párisi tud. társaságtól. Kiváló más német orvos nem kapta e kitüntetés-t, mert egy se tud hasonló sikert fölmutatni.

HAZAI IPAR

RIGLER JÓZSEF EDE
budapesti gyártelepének készítményei
közül a következő

karácsonyi ünnepekre
ajándékokra igen alkalmas tárgyak, u. m.:

Napló és emlékkönyvek diszes bőr v. plüschkötésb.

Íróasztalmappák, bőrből, selyemből, vagy vászonból.

Díszdobozok levélpapírok s névjegyek tartására.

LEVÉLPAPÍR UJDONSÁGOK
kaphatók a gyártelep belvárosi raktárában

kecskeméti utca 13-dik szám alatt.
Uj árjegyzékek kívánatra bérmentve. 1880

Gyártelep: VI. rózsá-utca. 55. sz. ágrólul jobbra.